

KARELIA AMMATTIKORKEAKOULU
Hoitotyön koulutusohjelma

Paula Tossavainen

SUOMEN PUNAISEN RISTIN SAVO-KARJALAN PIIRIN ENSIAPU-
PÄIVYSTÄJIEN TOIMINTA JA ENSIAPUTAITOJEN YLLÄPITO

Opinnäytetyö
Tammikuu 2017

OPINNÄYTETYÖ
Joulukuu 2016
Hoitotyön koulutusohjelma

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
p.050 405 4816

Tekijä
Paula Tossavainen

Nimeke
Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin ensiapupäivystäjien toiminta ja ensiaputaitojen ylläpito

Toimeksiantaja
Suomen Punainen Risti, Savo-Karjalan piiri

Tiivistelmä

Ensiapu ja ensiapupäivystäjien päivystystoiminta on yksi näkyvimmistä ja tärkeimmistä toiminnoista Suomen Punaisessa Ristissä. Suomen Punaisen Ristin viikko – Osaa auttaa, muistuttaa vuonna 2016 ensiaputaitojen tärkeydestä. Ensiapuryhmien toiminta oli tänä vuonna keskeinen teema Suomen Punaisessa Ristissä, minkä vuoksi aihe oli ajankohtainen.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli perehtyä ensiapuryhmien ja ensiapupäivystäjien toimintaan ja erityisesti siihen, millaisia taitoja päivystäjiltä vaaditaan ja minkälaista päivystäminen ja tehtävät tapahtumapaikoilla olivat. Tavoitteena oli saada Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirille tietoa siitä, kuinka päivystäjät kokevat vapaaehtoistyönsä Punaisen Ristin ensiapupisteellä sekä saivatko he tarvittavat taidot ja koulutukset Suomen Punaiselta Ristiltä toimiakseen ensiapupäivystäjinä.

Opinnäytetyö on määrällinen tutkimus, jonka aineisto kerättiin internetkyselyllä. Kyselyyn pystyi vastaamaan jokainen ensiapuryhmään kuuluva henkilö Savo-Karjalan piirin alueelta. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 85 kappaletta, ja vastausprosentti oli 28 prosenttia. Tutkimus osoitti, että ensiapupäivystäjät ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä saamaansa koulutukseen ja koulutuksia oli hyvin tarjolla. Tutkimuksen tuloksista selviää, että ensiapuryhmien tapaamisissa harjoitellaan tarpeellisia asioita, jotka liittyvät päivystystehtävissä annettavaan ensiapuun.

Jatkotutkimusaiheiksi nousi ensiapupäivystäjien turvallisuus ja vuonna 2017 alkavan uuden ensiapupäivystäjän perustutkintoon suuntautuva tutkimus, sekä maallikkoelvytyksen ja defibrillaattorin käytön osaamista kartoittava tutkimus.

Kieli
suomi

Sivuja 55
Liitteet 9
Liitesivumäärä 20

Asiasanat
Suomen Punainen Risti, ensiapuryhmä, ensiapupäivystäjä, koulutus

THESIS
January 2017
Degree Programme in Nursing

Tikkarinne 9
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
tel. +358 50 405 4816

Author
Paula Tossavainen

Title
Activities and Maintenance of First Aid Skills Among Finnish Red Cross Volunteers in Savo-North Karelia District

Commissioned by
Finnish Red Cross, Savo-North Karelia District.

Abstract

First aid and the service provided by first aid volunteers are some of the most visible and important actions taking place within the Finnish Red Cross. The week of the Finnish Red Cross in 2016 emphasised the importance of first aid skills; the activities of first aid groups were the essential theme and therefore, this is a current subject.

The purpose of this thesis was to become familiar with the activities of first aid groups and the services of the first aid volunteers. This thesis focused especially on the skills required in first aid situations and the nature of first aid duties in various settings. The aim of the thesis was to provide information on the experiences of first aid volunteers for Savo-North Karelia district of the Finnish Red Cross. This study explored their experiences of operating in first aid situations and whether necessary training and skills were provided by the Finnish Red Cross.

The material for this quantitative study was collected via an Internet survey. Every member of a first aid group in the Savo-North Karelia district could participate in the survey. A total of 85 members replied and the response rate was 28%. This study showed that first aid volunteers were mainly satisfied with the trainings, which were well available. Also, the first aid meetings cover necessary skills needed in first aid situations.

The safety of volunteers, the upcoming new exam on the basics of first aid as well as defibrillation and layperson resuscitation emerged as topics for a follow-up study.

Language
Finnish

Pages 55
Appendices 9
Pages of Appendices 20

Keywords
Finnish Red Cross, First Aid group, first aid volunteer, training

Sisältö

Tiivistelmä

Abstract

1	Johdanto.....	5
2	Suomen Punainen Risti	6
3	Suomen Punaisen Ristin järjestämä ensiaputoiminta ja koulutukset	7
3.1	Ensiapuvalmius ja ensiapukurssit	7
3.2	Vapaaehtois- ja ryhmätoiminta.....	9
4	Suomen Punaisen Ristin järjestämä ensiapu- ja päivystystoiminta	10
4.1	Ensiapuryhmätoiminta	10
4.2	Päivystystoiminta	12
4.3	Päivystäjien toiminta ja tarvittavat taidot	14
4.4	Päivystyksien turvallisuus	16
5	Tutkimuksen toteutus ja menetelmän valinta	17
5.1	Tutkimuksen lähtökohdat	17
5.2	Tutkimuksen aineisto	18
5.3	Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset.....	19
5.4	Tutkimustyyppi ja aineiston keruumenetelmä.....	20
5.5	Kyselylomakkeen laadinta ja testaus	21
5.6	Aineiston keruu.....	22
5.7	Aineiston analysointi	24
6	Tutkimuksen tulokset.....	25
6.1	Perustiedot	25
6.2	Ensiapupäivystäjien koulutus ja ensiaputaitojen ylläpitäminen.....	27
6.3	Ensiapupäivystystilanteet ja päivystyspisteet	34
6.4	Johtopäätökset	42
7	Pohdinta	45
7.1	Tutkimustulosten tarkastelua	45
7.2	Luotettavuus ja eettisyys.....	47
7.3	Opinnäytetyöprosessi	49
7.4	Opinnäytetyö oppimisprosessina	50
7.5	Hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet	52
	Lähteet	54

Liitteet

Liite 1	Toimeksiantosopimus
Liite 2	Kyselylomakkeen jaottelu tutkimuskysymyksittäin
Liite 3	Ensiapuryhmän kyselylomake
Liite 4	Punaisen Ristin periaatteet
Liite 5	Ensiapupäivystys/ Riskikartoitus
Liite 6	Ensiapusuunnitelma
Liite 7	Tutkimuslupa
Liite 8	Kummialueet
Liite 9	Saatekirje

1 Johdanto

Suomen Punaisen Ristin viikkoa vietetään joka vuosi toukokuussa järjestön perustajan Henry Dunantin syntymäpäivän kunniaksi. Suomen Punaisen Ristin viikko – Osaa auttaa muistuttaa vuonna 2016 ensiaputaitojen tärkeydestä ja on koonnut ennen kaikkea nuorille suunnattua materiaalia sekä antanut vinkkejä taitoratojen tekemiseen, joissa harjoitellaan ensiaputaitoja. Ensiaputoimintaa tuodaan esille piireissä järjestämällä erilaisia tapahtumia, jakamalla tiedotteita ja kertomalla Suomen Punaisen Ristin ensiaputoiminnasta. (Suomen Punainen Risti 2016a.) Ensiapupäivystäjien päivystystoiminta on yksi näkyvimmistä ja tärkeimmistä toiminnoista Suomen Punaisessa Ristissä, joka on Suomen yksi suurimmista kansalaisjärjestöistä (Suomen Punainen Risti 2016b). Ensiapu ja ensiapuryhmien toiminta olivat tänä vuonna keskeinen teema Suomen Punaisessa Ristissä, jonka vuoksi aihe on ajankohtainen (Suomen Punainen Risti 2016a).

Tiedonhaku osoitti, että aiheesta ei ole tehty näin laajasti käsiteltyä tutkimusta, joka käsittelisi ensiapupäivystäjien koulutuksia ja ryhmätoimintaa. Opinnäytetyöstä tehtiin toimeksiantosopimus (liite 1) Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin kanssa. Tutkimus oli kvantitatiivinen, kuvaileva kyselytutkimus. Kyselylomakkeessa (liite 3) oli strukturoituja ja avoimia kysymyksiä. Kaikkien Savo-Karjalan piirin ensiapuryhmäläisten oli mahdollisuus vastata kyselyyn.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kerätä tietoa Savo-Karjalan piirin ensiapuryhmien taidoista, koulutuksista ja kuinka ensiapupäivystykset erilaisissa tapahtumissa toimivat. Tutkimuksessa kerättiin tietoa ensiapuryhmien tapaamisista, niiden sisällöstä ja siitä, kaivataanko ryhmätapaamisiin lisää sisältöä. Tutkimus käsitteli sitä, koetaanko koulutukset tarpeellisina ja saako koulutuksista tarpeelliset taidot päivystyksiin. Tällä tutkimuksella voi myös mitata päivystysten laatua, ei ainoastaan määrää ja annettua ensiapua. Tutkimuksen tulokset ovat merkittäviä Savo-Karjalan piirille, sillä niistä selviää koulutusten ja ryhmäiltojen merkitys ja kuinka ne tukevat päivystystehtäviä sekä se, kuinka ensiapupäivystäjät kokevat päivystyspisteiden toimivuuden.

Opinnäytetyön tekijä toimii itse ensiapuryhmäläisenä ja on osallistunut Suomen Punaisen Ristin järjestämiin koulutuksiin sekä toimii päivystystehtävissä omalla paikkakunnallansa. Opinnäytetyön tekijä halusi tietää koulutuksien ja ryhmätaapaamisten puutteista. Lisäksi oli mielenkiintoista nähdä, kuinka moni ensiapuryhmäläinen lähti vastaamaan kyselyyn.

Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystäjinä toimii paljon hoitoalan ihmisiä ja he ovat ammattinsakin puolesta siihen koulutettuja henkilöitä. Ensiaputoiminta on hyvä keino pitää ensiaputaitoja yllä. Ensiapuryhmien harjoituksissa opetellaan ja päivitetään taitoja, joita tarvitaan hoitotyössäkin. Ensiapuryhmä ja päivystystoiminta ovat myös hyvä kanava harjoittaa vapaaehtoistyötä, niin hoitoalan kuin muunkin alan ammattilaisena. Tämä tutkimus tarjoaa hyvää tietoa luettavaksi niin kokeneelle ensiapupäivystäjälle kuin uudelle ryhmäläiselle tai mukaan toimintaan harkitsevallekin.

2 Suomen Punainen Risti

Punainen Risti sai alkunsa vuonna 1859, kun Sveitsiläinen Henry Dunant järjesti vapaaehtoisia auttamaan Italiassa Solferinon taistelun uhreja. Genevessä perustettiin vuonna 1863 toimikunta, joka määritteli Henry Dunantin ajatuksiin perustuen avustusjärjestöjen tehtävät. Tästä toimikunnasta muodostui Punaisen Ristin kansainvälinen komitea. Suomen Punainen Risti perustettiin, kun kreivitär Aline Armfelt teki vuonna 1874 aloitteen yhdistyksen perustamisesta. Aloite sai kannatusta, ja vuonna 1877 Suomeen perustettiin yhdistys haavoitettujen ja sairaiden sotilaiden hoitoa varten. Yhdistys otti alusta lähtien tehtäväkseen myös avustamisen katovuosien nälänhädän ja kulkutautien seurauksena. (Suomen Punainen Risti 2016b).

Punaisen Ristin tunnus, Punainen Risti valkealla pohjalla, on varmasti monelle tuttu kansainvälisesti tunnettu suojamerkki. Punainen Risti ei kuitenkaan omista suojamerkkiään Punaista Ristiä. Geneven sopimuksessa on tarkoin määritelty, missä ja millä ehdoilla suojamerkkiä voi käyttää. Punaisen Ristin merkki suojaa

toimintaa, kuten sodanaikaista lääkintätyötä, sekä avustustyötä erilaisissa selkokuksissa. Rauhan aikana Punaisen Ristin käyttö väärin tarkoituksin on rikos ja sen käyttö on rauhan aikana tarkoin säädeltyä. (Suomen Punainen Risti 2016b.) Maailmalla avustusjärjestöjen tunnusmerkkeinä käytetään Punaisen Ristin lisäksi Punaista Puolikuuta, Punaista Leijonaa ja Aurinkoa sekä Punaista Kristallia. Näitä merkkejä voi avustusjärjestöjen lisäksi käyttää lääkintä- ja hengellinen henkilöstö, jos he toimivat Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioissa. Tunnusmerkin täytyy olla niin suuri kuin mahdollista. Tunnusmerkki asetetaan lipuksi tai tasaiselle pinnalle, niin, että se näkyy mahdollisimman monelta suunnalta ja kaukaa. (Valtiosopimukset 82/1980; Valtiosopimukset 33/2009.) Suomen Punainen Risti toimii sille määritellyjä periaatteita noudattaen (liite 4). Punaisen Ristin seitsemän periaatetta syntyivät Wienissä, Geneven kansainvälisessä konferenssissa vuonna 1986.

3 Suomen Punaisen Ristin järjestämä ensiaputoiminta ja koulutukset

3.1 Ensiapuvalmius ja ensiapukurssit

Suomen laissa on määritelty ensiapuvalmius. Jokaiselle työpaikalle työnantajan on järjestettävä tarvittava välineistö ja tarvittava määrä ensiaputaitoisia työntekijöitä (Työterveyslaki 738/2002; Työterveyshuoltolaki 1383/2001). Liikenneonnettomuuden sattuessa jokainen ohikulkija on velvollinen pysähtymään ja hänen on omien kykyjensä mukaan avustettava apua tarvitsevia. Jokaisella tielläliikkuajalla on myös velvollisuus kuljettaa onnettomuudessa ollut henkilö saamaan hoitoa tai hankkia hänelle tarkoituksenmukainen kuljetus, jos hänen tilansa niin vaatii. (Tie liikennelaki 267/1981.) Päälystään kuuluva poliisimies voi määrätä jokaisen täysi-ikäisen, jolla ei ole terveydellistä tai muuta estettä, avustamaan poliisia loukkaantuneen auttamisessa ja ihmishengen pelastamisessa. Hän voi määrätä myös kadonneen etsintöihin, jos kadonnut on hengenvaarassa. Huomattavan ympäristöhaitan tai omaisuusvahingon torjumiseen voidaan poliisilain velvoittamana myös määrätä jokainen täysi-ikäinen henkilö (Poliisilaki 493/1995).

Ensiapu tarkoittaa yleensä maallikon antamaa apua sairastuneelle tai loukkaantuneelle henkilölle. Hengenpelastavalla hätäensiavulla pyritään turvaamaan autettavan peruselintoiminnot ja estämään hänen tilansa huononeminen. (Castrén, Korte & Myllyrinne 2012.) Suomen Punainen Risti järjestää ensiapuryhmiä yrityksille ja yksityisille henkilöille. Kursseja ovat ensiapukurssi EA1, EA2 ja EA3 sekä ensiavun kertauskurssi. On myös tielläliikkujan ensiapukurssi, joka on osallistujille maksuton, sekä 4, 5, 6, 7 ja 8 tuntia kestäviä hätäensiapukurseja (Suomen Punainen Risti 2016c). Vuonna 2015 Suomen Punainen Risti on järjestänyt 36176 ensiapukoulutusta (Suomen Punainen Risti 2016d).

Suomen Punainen risti kouluttaa myös ensiavun ja terveystiedon kouluttajia. Peruskoulutuksesta valmiudet toimia ensiapukouluttajana ja kolmen vuoden välein järjestettävä täydennyskoulutus säilyttää kouluttajan pätevyyden ETK, eli ensiavun ja terveystiedon kouluttaja voi opettaa Suomen Punaisen ristin järjestämissä koulutuksissa sekä esimerkiksi työyhteisöjen ensiapukoulutuksissa. (Suomen Punainen Risti 2016c). Vuonna 2015 oli Peruskoulutuksen suorittaneita 155 ja täydennyskoulutuksen oli suorittanut 490 kouluttajaa. (RedNet 2016a.) Myös muualla maailmassa Punainen Risti järjestää ensiapukurseja (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies 2016).

Ensiaputoiminta on saanut alkunsa Suomessakin jo 130 vuotta sitten. Punaisen Ristin väen keskuudessa alettiin pohtia, kuinka tärkeää olisi varautua onnettomuuksiin myös rauhan aikana. Samaan aikaan kaupungeissa alkoivat olla nähtävissä teollistumisen vaikutukset, joiden seurauksena elinympäristöt muuttuivat ja tapaturmat yleistyivät. Samanlainen ilmiö oli näkyvässä Länsi- ja Keski-Euroopassa. Kursseja alettiin pian pitää kaupungeissa ympäri Suomea, maan pohjoisosaa lukuun ottamatta. Toisin kuin sairaanhoitajakursseilla, ensiapukursseilla korostui vapaaehtoisuus, niiden käymistä varten ei edellytetty ammatillista koulutusta eikä vaatimuksia sotien varalle. Ensiaputoiminta näytti omalta osaltaan myös tukevan demokraattisuutta, sillä sen ansiosta eri sosiaaliluokista tulevat ihmiset pystyivät tekemään työtä yhteisen hyvän eteen. (Hytönen 2002, 19–21.)

3.2 Vapaaehtois- ja ryhmätoiminta

Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan yleensä palkatonta, yksilön vapaasta tahdosta tekemää yleishyödyllistä toimintaa. Tämä toiminta on yleensä järjestetty jonkin toimijan avustamana. (Nylund & Yeung 2005, 15.) Punaisessa Ristissä toimivat vapaaehtoiset työntekijät erilaisissa toimissa, joita ovat esimerkiksi ensiaputoiminta ja ystävätoiminta (Suomen Punainen Risti 2016b). Suomen Punaisessa Ristissä toimii 27 903 vapaaehtoista, joista 1749 toimi vuonna 2015 Savo-Karjalan piirissä. (Suomen Punainen Risti 2016d).

Eri maissa vapaaehtoistyöhön on liitetty erilaisia määritelmiä ja käsityksiä. Vapaaehtoistyötä voi olla virallinen tai epävirallinen toiminta, jos sen luokittelee vapaaehtoistoiminnaksi. Vapaaehtoistyö vastaa yksityishenkilöiden ja järjestöjen inhimillisiin, sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin tarpeisiin. Vapaaehtoinen toimii omien valintojensa mukaan, ei tavoittele toiminnallaan taloudellista etua ja toimii omasta vapaasta tahdostaan (Euroopan komissio 2011). Yleishyödyllisyys ja yhteinen hyvä on otettava huomioon vapaaehtoistoiminnan määrittelyssä. Vapaaehtoinen toiminta, josta ei makseta palkkaa ja se tavoittelee ainoastaan oman hyvän mielen saavuttamista, ei vielä itsessään ole vapaaehtoistoimintaa. Vapaaehtoistoiminta on laajemmin organisoitua toimintaa, jossa yksilöt voivat toimia yksin tai yhdessä. (Koskiahho 2001, 16.) Poliisi voi käyttää vapaaehtoisjärjestöjä apunaan etsinnöissä ja avustustehtävissä, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä (Poliisilaki 493/1995).

Ryhmä koostuu ihmisistä, jotka vuorovaikuttavat yhdessä jonkin määritellyn ajan (Bußmann 2014, 12). Ryhmä voi koostua kahdesta tai useammasta henkilöstä ja ryhmän jäsenen tulee olla tietoinen kuulumisestaan ryhmään. Ryhmällä on usein sama tavoite tai toiminnot, joita varten ryhmä on olemassa. Yksi tärkeimmistä ryhmän sisäisistä tekijöistä on kommunikointi toisten ryhmäläisten kanssa. (Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 15–17.) Ryhmän jäsenmäärä vaikuttaa siihen, voikoivatko ryhmän jäsenet kohdata toisensa kasvokkain. Pienissä ryhmissä tämä on mahdollista, mutta suuret ryhmäkoot tuovat vuorovaikutukseen haastetta (Bußmann 2014, 12).

Ryhmässä voi olla toiminnallisia menetelmiä, joilla pyritään tehostamaan ryhmässä toimimista. Ryhmäharjoituksissa kaikki ei ole totta, vaan kuviteltuun tilanteeseen pitää suhtautua todenmukaisesti. Ryhmän jäsenet voivat näin oppia luovia toimintamalleja ja alkavat harjoituksien edetessä luottaa itseensä ja taitoihinsa. Tarinoiden avulla harjoittelu on keskeinen asia harjoituksissa, koska ne tuovat jokaiselle ryhmäläiselle oman mielikuvan tapahtumien kulusta, ne helpottavat havainnointia ja harjoitusten suorittamista. Ryhmän jäsenten kokemukset antavat uuden näkökulman ja halun oppia. Lisäksi muiden ryhmäläisten ajatukset kokemuksista antavat uutta näkökulmaa kaikille ryhmäläisille. (Kataja ym. 2011, 30–32.) Ryhmäharjoittelusta on hyötyä jokaisen oppimiskokemuksille, koska jokainen voi oppia ja omaksua tietoa ja taitoa sekä toimintatapoja muilta ryhmäläisiltä. Ryhmän johtajalla on tärkeä rooli ryhmässä. Hänen täytyy ohjata ryhmää ja selvittää ryhmälle sen perustehtävät ja tavoitteet sekä toimintatavat ja ryhmän käyttäytymissäännöt. (Kopakkala 2005, 28.)

4 Suomen Punaisen Ristin järjestämä ensiapu- ja päivystystoiminta

4.1 Ensiapuryhmätoiminta

Vuonna 2015 Suomessa toimii 229 Punaisen Ristin ensiapuryhmää. Vuonna 2016 Savo-Karjalassa toimii 22 ensiapuryhmää, ja ryhmätoiminnassa on mukana 299 ensiapuryhmäläistä. (Suomen Punainen Risti 2016d.) Ensiapuryhmätoiminta on vapaaehtoista toimintaa joka ylläpitää omalta osaltaan ensiapuvalmiutta ja auttaa erilaisissa ensiapupäivystyksissä ihmisiä. Toiminta on tarkoin suunniteltua ja motivoivaa. Kaikissa Suomen Punaisen Ristin osastoissa ei ole ensiapuryhmää. Niissä osastoissa, joissa harjoitetaan ensiapuryhmä ja päivystystoimintaa, hallituksella on hallinnollinen ja laadullinen vastuu osaston päivystystoiminnasta. Hallituksen tulee huolehtia, että ensiapuryhmällä on tarvittavat välineet päivystyksiin ja harjoituksiin sekä siitä, että ensiapupäivystäjillä on tarvittava koulutus toimia päivystystehtävissä. Ensiapuryhmien täytyy noudattaa Suomen Punaisen Ristin arvoja sekä periaatteita. (RedNet 2016a.)

Ensiapuryhmään kuuluminen ei maksa mitään, eikä toimintaan osallistumiseen vaadita minkäänlaista aikaisempaa osaamista. Sinne voi tulla harjoittelemaan kuka tahansa asiasta kiinnostunut. Ensiapuryhmäläisenä voi halutessaan osallistua erilaisille kursseille, kuten ensiapukursseille ja ensiapupäivystäjän peruskursseille. Kursseille osallistuminen edellyttää Suomen Punaisen Ristin jäsenyyttä. Ensiapupäivystystehtäviin pääsee ainoastaan suorittamalla ensiapupäivystäjän peruskurssin. Yli 16-vuotias voi osallistua kurssille ja voi toimia harjoittelijana päivystystehtävissä. Varsinaiseksi päivystäjäksi hän pääsee täytettyään 18 vuotta. (RedNet 2016a.) Ensiapuryhmäläiset voivat osallistua myös Vapepan, vapaaehtoisen pelastuspalvelun, hälytystehtäviin, ja osa ensiapuryhmäläisistä toimiikin aktiivisesti Vapepassa. Vapepalle tulee pyyntö viranomaistaholta auttamaan heitä esimerkiksi kadonneen henkilön etsinnöissä tai jonkin alueen evakuoinnissa. (Suomen Punainen Risti 2016b.)

Ensiapuryhmällä on oman osastonsa alueella tilat, joissa pystyy harjoittelemaan tarvittavia taitoja. Osa harjoituksista voidaan tehdä myös maasto-olosuhteissa, kuten etsintäharjoitukset, auto-onnettomuus tilanteet ja vesipelastusharjoitukset. Tavanomaisia ensiapuharjoituksia on hyvä myös harjoitella maasto-olosuhteissa. Ensiapuryhmällä on johtaja, joka nimensä mukaisesti johtaa ryhmää, sekä on toiminnan johtajana ensiapupäivystystilanteissa ja erilaisissa tilanteissa Vapepan kanssa. Ensiapuryhmän johtajalla on apuna promo, joka huolehtii uusien ryhmäläisten perehdytyksestä, tekee ryhmän toimintasuunnitelmat ja ohjaa ryhmää. Taustalla hänellä on tarvittaessa ryhmänjohtaja, joka tukee ja ohjaa tarvittaessa.

Ensiapuryhmän kouluttajana on usein ETK, eli he ovat käyneet ensiavun ja terveystiedon kouluttajan peruskoulutuksen. Koulutus antaa oikeuden toimia ensiapukouluttajana Suomen Punaisen Ristin järjestämässä ensiapukoulutuksissa. (RedNet 2016a.) Ensiapuryhmä kokoontuu useita kertoja vuoden aikana ja heidän tulee harjoitella EA1- ja EA2-kurssien asiasisältöjä, hätäensiapua sekä päivystykseen liittyviä erityisiä aiheita, esimerkiksi radiopuhelimien käyttöä ja suunnistusta. Kaikista harjoitustunneista pidetään kirjaa, johon merkitään käsitellyt aiheet ja osallistuneet henkilöt. (RedNet 2016a.)

4.2 Päivystystoiminta

Suomen Punaisen Ristin ensiapuryhmän päivystäjät toimivat vuosittain lähes 3000:ssa eri tilaisuudessa, ja ensiapua annettiin vuonna 2015 noin 14 000 kertaa (Suomen Punainen Risti 2016d). Vuonna 2015 eri puolilla Savo-Karjalan piiriä oli päivystyksiä 428 kappaletta (Pitkänen 2016). Päivystystoiminta on ensiapuryhmien näkyvin ja vaikuttavin toiminnan muoto, josta vastaa Suomen Punainen Risti tunnuksensa alla. Tällainen toiminta, joka tapahtuu nimekkään ja luotettava pidetyn päivystyspalveluita tuottavan toimijan edustajana, vaatii päivystäjiltä taitoa, hyvää tietopohjaa ja kykyä asiakaspalveluun. (RedNet 2016a).

Ensiapupäivystäjät toimivat heille osoitetun laatuohjeen mukaan. Laatuohjeet määrittelevät ensiapuryhmän kannalta huomioitavaa toimintaa, että he pystyvät suorittamaan ensiapupäivystyksiä. Päivystäjien tietoja ja taitoja pidetäänkin yllä järjestämällä ryhmäiltoja, joihin aktiivisesti osallistumalla harjoitellaan ja päivitetään taitoja ja säilytetään oikeus toimia ensiapupäivystystehtävissä. Päivystystä tekevän ensiapuryhmän tulee harjoitella vähintään 10 kertaa vuodessa ensiapupäivystystoimintaan liittyviä asioita. Kyseisten harjoituskertojen pituus on 45 minuuttia. (RedNet 2016a.)

Ensiapupäivystäjältä edellytetään Suomen Punaisen Ristin jäsenyyttä, ensiapupäivystäjän peruskurssin suorittamista, vähintään 18 vuoden ikää, hyvää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä. Lisäksi edellytetään, että ensiapupäivystäjä tuntee oman osastonsa toiminnan. Vuosittain järjestetään päivystysensiapurastit, joissa osoitetaan heidän oma osaamisensa. Ensiapupäivystäjän tulee läpäistä vuosittainen ensiapupäivystystesti, jolloin saadaan ensiapupäivystysoikeus vuodeksi eteenpäin. Heidän on tärkeää hallita radiopuhelimen tai muun viestintäkaluston käyttö, koska päivystyksien aikainen viestintä on tärkeää esimerkiksi lisäavun paikalle saamiseksi. Ensiapupäivystäjät allekirjoittavat vaitiolovelvollisuuslomakkeen. Heiltä vaaditaan vaitioloa päivystyksellisissä toimissa, ja heidän täytyy ymmärtää vaitiolovelvollisuuden merkitys. Koska Päivystäjä omalta osaltaan toimii Suomen Punaisen Ristin edustajana, hänen tulee kiinnittää huomiota myös siistiin ulkoasuun ja asialliseen käytökseen ensiapupäivystyksen aikana. (RedNet 2016a.)

Promo tai ensiapuryhmänjohtaja voi olla myös esimerkiksi ensiapupäivystysyhteyshenkilö, joka vastaanottaa päivystystilauksen ja huolehtii päivystykseen tarvittavan määrän päivystäjiä. Jokaisessa päivystyksessä tulee olla päivystysvastaava, joka huolehtii päivystyksen toiminnollisuudesta. Päivystysvastaavalla tulee olla EA3- koulutus suoritettuna sekä kokemusta ja osaamista päivystyspalvelutoiminnasta. (RedNet 2016a.)

Riskillä tarkoitetaan todennäköisen onnettomuuden ja niiden seurausten todennäköisyyttä ja vakavuutta. Riskinarvioinnissa arvioidaan yleisön ja työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle ilmeneviä vaaratekijöitä. Riskien arvioinnilla tarkoitetaan vaarojen tunnistamista, niihin liittyvän suuruuden määrittämistä ja riskien kartoittamista. (Lampinen 2011, 65–66.) Jokaiseen päivystykseen laaditaan riskikartoitus ja ensiapusuunnitelma, olipa kyseessä sitten pieni tai suuri tapahtuma. Jokaisesta päivystystilanteesta tehdään riskikartoitus (liite 5), jonka avulla suunnitellaan päivystäjien määrä ja tarvitseeko päivystyksessä huomioida joitakin erityisvaatimuksia, kuten ensivasteen tai lääkärin paikalla oleminen. Riskikartoitus perustuu aina tilaajan antamiin tietoihin, tilaisuuden pelastussuunnitelmaan, ja sen perusteella arvioidaan päivystyksen riskitaso. (RedNet 2016a.)

Ensiapupäivystäjiä tapahtumissa on oltava vähintään kolme. Heillä täytyy olla mukanaan ensiapupäivystäjän henkilökortti sekä suoritettuna vuosittainen päivystystesti. Suurempiin ja haastavampiin päivystystapahtumiin tehdään ensiapusuunnitelma (liite 6), joka perustuu riskikartoitukseen. Ensiapusuunnitelmassa ilmenevät päivystyksen ajankohta, päivystysalue, käytössä olevat resurssit sekä viestintäyhteydet. Ensiapusuunnitelman tulee toimittaa joko tilaaja tai ensiapupäivystyksen järjestävä osasto, piiri tai keskustoimisto, joka koordinoi päivystystapahtuman. (RedNet 2016a.)

Yhteistyö Vapepan kanssa on olennainen osa ensiapuryhmien toimintaa. Viranomaistahojen kanssa tehtävä yhteistyö ja viestintä ovat olennaista myös suurissa ensiapupäivystystapahtumissa. Sanotaan, että vapaaehtoistyö on ilmaista, ja tavallaan se onkin. Ensiapupäivystäjät eivät saa palkkaa, vaikka ensiapupäivystyksistä pyydetäänkin päivystyshinnaston mukaista korvausta. Korvaukset käytetään ensiapuryhmien ylläpitämiseen, toimintaan ja tarvikkeisiin. (RedNet 2016a.)

4.3 Päivystäjien toiminta ja tarvittavat taidot

Suomen Punainen Risti järjestää ensiapuryhmille ja ensiapupäivystäjille erilaisia koulutuksia, joista tunnetuimpia ovat ensiapukoulutukset. Muitakin koulutuksia järjestetään, ja osa niistä on suoritettava ennen päivystyskurssille osallistumista, tai ne käsitellään osana kurssia. Lisäkoulutuksia monet käyvät työnsä puolesta tai omaehtoisesti kouluttautumalla. Jokaisen ensiapupäivystäjän olisi hyvä osata maallikkoelvytys ja defibrillaattorin käyttö. Päivystäjillä, jotka hallitsevat elvytyksen ja defibrillaattorin käytön on erillinen peruselvytykortti tai tarra päivystäjäkortissa. (Pitkänen 2016).

Maallikkoelvytys tarkoittaa ensiapukoulutetun henkilön antamaa peruselvytystä, eli painelu-puhalluselvytystä elottomalle tai hätäkeskuksen ohjeistamaa elvytystä maallikon suorittamana. Defibrillaatio, joka yhdistetään peruselvytykseen antaa paremmat mahdollisuudet ihmisen pelastamiselle. Defibrillaattorin tarkoitus on poistaa sydämen haitalliset värisevät rytmit, jolloin se toimii ainoastaan silloin, kun siihen on tarvetta. Defibrillaattoreita on viime vuosina otettu yhä useammin maallikoiden käyttöön. Ne on sijoitettu työpaikoille ja paikkoihin joissa on suuria yleisömaajia. Puoliautomaattinen defibrillaattori neuvoo auttajaa toimimaan elvytystilanteessa oikealla tavalla. Se analysoi autettavan rytmin sekä neuvoo tarvittaessa jatkamaan peruselvytystä. (Castrén, Korte & Myllyrinne 2012.) Harve (2009, 50, 53) totesi tutkimuksessaan, että koulutus paransi peruselvytyksen laatua odotettua vähemmän, syynä tuohon on voinut olla se, että koulutuksen jälkeen seuraavaan simulaatioon oli puoli vuotta aikaa.

Elvytystaidon täytyy olla luissa ja ytimissä, sen täytyy tulla tosipaikan tullen vastomaisesti, liikoja miettimättä. Jatkuva harjoittelu, mielellään useamman kerran vuoteen takaisi sen, että taidot pysyvät yllä ja itse saa tunteen, että pystyy ja osaa tehdä voitavansa. Pitkänen (2016) kertoo, että Savo-Karjalan piirin osastoihin on lahjoitettu defibrillaattoreita. Suurin osa niistä on jo käytössä päivystyksissä, ja osa ryhmistä kouluttaa päivystäjille niiden käyttöä. Defibrillaattoreille ollaan parasta aikaa etsimässä sijoituspaikkoja kaupoista tai ostoskeskuksista. Sijoituspaikan henkilökunta koulutetaan myös käyttämään näitä defibrillaattoreita. Ensiapupäivystysten ajaksi defibrillaattorit siirretään päivystyspisteille.

Aseptiikka on työskentelytapa, jolla estetään mikrobien, eli pieneliöiden jotka voivat aiheuttaa tulehduksen, välittyminen kudoksiin tai hoitoympäristöön. Aseptinen työskentely ei ole ainoastaan käsihygieniasta huolehtimista, vaan siihen kuuluvat monet muutkin asiat, esimerkiksi jokaisen aseptinen omatunto. Infektiot välittyvät ympäristöstä, työvälineistä ja tarvikkeista. Aseptinen työskentely, niin sanotusti myös aseptinen omatunto, tarkoittaa työskentelyä puhtaasta likaiseen päin, esimerkiksi haavanhoidossa puhdistetaan ja työskennellään puhtaasta likaiseen eli haavan keskeltä pois päin. Aseptisessä työskentelyssä täytyy huomioida, että samankin potilaan hoidossa käsihygienia on tärkeää. Ennen kaikkea käsien desinfektointi ja suojakäsineitten käyttäminen ja vaihtaminen jokaisen potilaan välillä sekä saman potilaan aikana on tärkeää, jos suojakäsineet likaantuvat. (Rantala, Huotari, Hämäläinen & Teirilä 2010, 224; Ratia, Vuento & Laitinen 2010, 515; Anttila, Varis, Helssten, Rantala, Routamaa, Syrjälä & Vuento 2010, 684, 687.)

Aseptinen työskentely voi tuottaa haasteita monilla päivystyspisteillä. Vesipistettä ei välttämättä ole, ja tilanne maasto-olosuhteissa tuo omat haasteensa. Ensiapu-päivystäjille opetetaan valtakunnallisen ohjeen mukaan käsihygieniasta ja muusta aseptisestä toiminnasta. Näitä ohjeita täytyy kuitenkin soveltaa, jolloin jokaisessa päivystyksessä toimitaan mahdollisuuksien mukaan aseptisesti. Esimerkiksi vesipisteen puuttuessa huomioidaan erityisesti käsidesinfektioaineen ja käsineiden käyttö. Tarvittaessa voi poistua päivystyspisteeltä ja käydä pesemässä kädet. Jokaisen päivystäjän täytyisi omalta osaltaan miettiä aseptiikkaa ja toimia aseptisen omatunnon mukaan. (Pitkänen 2016.)

Päivystyksissä annettavat lääkkeet ovat Suomen Punaisen Ristin tarkoin määrittelemät, kuten myös ohjeet, joiden perusteella lääkkeitä voidaan antaa autettavalle. Ensiapupäivystäjien on tarkoitus tukea autettavan itsehoitolääkitystä, ei niinkään lääkkeitä autettavaa. Jokaisen joka antaa päivystyksissä lääkkeitä, on tiedettävä lääkkeitä niiden riskit ja haittavaikutukset. Autettavalta on kysyttävä kaikki tarpeellinen ennen lääkkeen antamista, ja kirjattava tarkoin kaikki tiedot sekä se, mitä lääkettä on annettu ja kuinka paljon päivystyksen aikana. Jokaisen päivystäjän täytyy käydä lääkkeet ensiapupäivystyksessä koulutus ja suorittaa koe joka on läpäistävä virheettömästi. Ennen sitä heillä ei ole oikeutta antaa itsehoitolääkkeitä autettaville. (RedNet 2016a.)

4.4 Päivystyksien turvallisuus

Turvallisuus on käsitteenä laaja. Turvallisuus ja kokonaisturvallisuus tarkoittavat tilaa, jossa riskit ja niiden uhkat ovat hallittavissa. Organisaatioturvallisuus on yritysten henkilöstöä, sen omistamaa materiaalia ja tietoa sekä toimintaympäristöä koskevaa turvallisuuden hallintaa. (Suomen pelastusalan keskusjärjestö. Sanastokeskus TSK. Suomen pelastusalan keskusjärjestö. 2014. 6–10, 19). Pääministeri Sipilä on ottanut turvallisuuden puheeksi hallinto-ohjelmassaan. Siinä hän kertoo, että hallituksen tehtävä on pitää huolta kiireellisten hälytyspalveluiden saamisesta, jolla se huolehtii sisäisestä turvallisuudesta ja viranomaisten toimintakyvystä. (Valtioneuvoston selonteko 2016.)

Ensiapupäivystystoimintaa ja ensiapuryhmätoimintaa voidaan ajatella organisaatioturvallisuuden näkökulmasta ja ryhmät voidaan luokitella, kuten esimerkiksi työyhteisöt. Työyhteisöturvallisuuden, eli työympäristön näkökulma on lähempänä ensiaputoimintaa, joten turvallisuutta pohditaan lähemmin siitä näkökulmasta. Ne fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tekijät, jotka vaikuttavat työtä tehtäessä henkilön terveyteen tai turvallisuuteen kuuluvat työympäristöön (Mertanen 2016).

Fyysiseen työympäristöön sisällytetään työtilat, välineet ja aineelliset seikat sekä työn kuormittavuus. Fyysistä työympäristöä on kaikki rakenteellisesti ja teknisesti mitattavat sekä aistinvaraisesti havaittavat tekijät. (Mertanen 2015, 12–13). Fyysinen turvallisuus päivystyksissä on sitä, että osaa arvioida sen pystyykö tilanteeseen menemään, ettei itsestään tule uhria, tai vaaranna itseään auttaessaan muita. (Pitkänen 2016.)

Psyykkiseen työympäristöön kuuluvat työn henkinen kuormittavuus, työn sisältö ja sen vaatimukset. Työhyvinvointi ja motivaatio tehdä työtä sekä työssä viihtyminen ja kehittymismahdollisuudet ovat osa psyykkistä työympäristöä. (Mertanen 2016, 13.) Psyykkinen turvallisuus tulee esille, niin henkisenä tukena toisilta ryhmäläisiltä ja päivystysten jälkeisenä debriefing- tilaisuutena, eli jälkipurkuna tapahtuneesta päivystyksestä. (Pitkänen 2016.)

Sosiaalisella työympäristöllä tarkoitetaan työilmapiiriä, työpaikan arvoja ja käytäntöjä. Työn organisointi ja osallistumismahdollisuudet, sekä esimiesten ja alaisien väliset suhteet liittyvät sosiaaliseen työympäristöön. Työssä viihtymiseen ja työssä jaksamiseen vaikuttavat psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi, tasa-arvoisuus ja oikeudenmukainen kohtelu. (Mertanen 2015, 12–13.) Sosiaalinen turvallisuus on ryhmän sisäistä turvallisuutta ja ensiapupäivystyksissä sitä, ettei päivystyspisteellä tai kentällä olla yksin. Päivystyksissä työskennellään pareina. Päivystyksissä on päivystysvastaava, johon voi aina tarvittaessa ottaa yhteyttä. (Pitkänen 2016.)

Turvallisuutta lisää riskikartoitus, jolloin vaarat ja uhat tunnistetaan ennalta ja niihin osataan varautua. (Mertanen 2015, 50; Lampinen 2011, 65–66). Päivystyksissä turvallisuuteen liittyy oma pukeutuminen. Päivystäjän täytyy pukeutua asianmukaisesti, ja huolehtia oikeanlaisesta vaatuksesta esimerkiksi pakkasella. Heijastimet täytyy olla pimeässä näkyvyyttä parantamassa. Roikkuvat korvakorut ovat turvallisuus riski, niihin voi tarrautua tai ne voivat jäädä kiinni johonkin. Korokengät eivät ole hyvät jalkineet päivystykseen. Tapaturmapaikan huomiointi, rauhoittaminen tai tarvittaessa autettavan siirtäminen täytyy huomioida. Aseptiikka on myös turvallisuutta, niin omaa kuin autettavankin. (Pitkänen 2016.)

Osana turvallisuutta on ensiapupäivystäjien tunnistaminen, ensiapupisteen tunnus ja ensiapupäivystäjien kortit. (Pitkänen 2016). Suomen Punainen Risti on vakuuttanut kaikki ensiapupäivystäjät päivystyksien ajaksi, joka luo myös turvallisuutta vapaaehtoisille toimijoille (RedNet 2016a).

5 Tutkimuksen toteutus ja menetelmän valinta

5.1 Tutkimuksen lähtökohdat

Tutkimus käsitteli vapaaehtoisten ensiapupäivystäjien sekä ensiapuryhmien ensiaputaitojen ylläpitoa ja koulutustasoa. Tietoa etsittiin ensiapuryhmätoiminnasta

ja päivystystoiminnasta sekä selvittiin, vastaako ensiapupäivystäjien saama koulutus ensiaputehtäviä. Tutkimuksen kohteena oli Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin jokainen vapaaehtoisesti työskentelevä ensiapupäivystäjä.

Aluksi oli tarkoitus tehdä kvalitatiivinen eli laadullinen opinnäytetyö koskien ensiapupäivystyskurssia ja sitä, kuinka se vastaa toteutuneita päivystystehtäviä. Kvalitatiivinen otanta olisi ollut suppea, eikä olisi vastannut todellisuutta. Kyselyyn vastaisivat vain aktiivipäivystäjät ja haastateltavaksi saataisiin ainoastaan aktiivisia päivystäjiä. Päivystäjät, jotka päivystävät satunnaisesti, jättäisivät kyselyyn vastaamatta, eivätkä ehkä olisi halunneet tulla haastatelluiksi. Aiheen kattavuuden, toimeksiantajan tarpeiden ja päivystystilanteiden ajallisuuden vuoksi päädyttiin kvantitatiiviseen opinnäytetyöhön. Aiheen rajauksia ja kyselyiden otantaa mietittiin pitkään. Kvantitatiivisen opinnäytetyön pohjalta päädyttiin lopulta siihen, että, kysely lähetetään kaikille ryhmille, jolloin mahdollisesti tulisi tarvittava määrä vastauksia.

5.2 Tutkimuksen aineisto

Aihetta on sivuttu Arposen, Janhusen ja Purmosen (2003) opinnäytetyössä Ensiapupäivystäjien tiedot peruselvytyksestä, haavanhoidosta, aseptisesta työskentelystä ja potilaankohtamisesta sekä Maarasen ja Oikkosen (2008) opinnäytetyössä, Annetun ensiavun kirjaaminen Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystyksessä Ilosaarirockissa 2007. Lämsä (2010) oli tutkinut vapaaehtoisten motivaatiota opinnäytetyössään Savo-Karjalan piirille ”Ristiläinen auttaa vapaaehtoisesti” Tutkimus ensiapuryhmien vapaaehtoisten motivaatiosta ja sitoutumisesta. Näitä tutkimuksia verrattiin tutkimuksen tuloksiin, joita opinnäytetyö käsitteli.

Tietoperusta on etsitty ensiapuoppaista sekä Suomen Punaisen Ristin verkkosivustoilta, hyväksi käyttäen RedNettiä ja sieltä ensiapuryhmien sivustoja. Opinnäytetyössä on käytetty myös Harveen (2009) väitöskirjaa. Tietoperustan etsinnässä käytettiin Finnan, Medicin, sekä eri kirjastojen hakupalveluita. Kansainvälisiä lähteitä etsittiin Ebrary-tietokannasta, ja lisäksi siinä on käytetty kansainvälisiä Punaisen Ristin sivuja.

Havaintoaineiston hankinta tutkimusta varten voidaan jaotella kahteen luokkaan, itse kerättävään aineistoon tai valmiisiin aineistoihin. Valmiita aineistoja ovat esimerkiksi viralliset tilastot ja tilastomateriaalit, sekä aikaisempien tutkimusten materiaalit. Itse hankittavia materiaaleja ovat muun muassa kysely, haastattelu, havainnointi ja dokumentit. (Tuomi 2007, 136–137.) Tutkimuskysymyksiin saadaan vastaukset kyselylomakkeella, jonka ensiapupäivystäjät voivat täyttää internetissä.

Tutkimukselle on saatu Savo-Karjalan piiriltä tutkimuslupa (liite 7). Kysely (liite 3), jolla aineisto oli kerätty, käsitteli ensiapupäivystäjien koulutusta, päivystystilanteita vuoden ajalta sekä ensiapuryhmältojen sisältöä. Vastaaminen oli vapaaehtoista ja kyselyyn pystyi vastaamaan jokainen ensiapuryhmäläinen Savo-Karjalan piirin alueella. Kyselyyn vastaamiseen osaltaan houkutteli myös arvonnassa olleet kaksi elokuvalippua. Kyselyyn saatiin 85 vastausta, eli kyselyyn vastasi ensiapuryhmäläisistä 28 prosenttia.

5.3 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata ensiapuryhmien ja ensiapupäivystäjien taitoja ja koulutustasoa. Tavoitteena oli saada Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirille tietoa siitä, kuinka päivystäjät kokevat vapaaehtoistyönsä ensiapupisteellä sekä saivatko he tarvittavat taidot ja koulutukset. Tämän tutkimuksen avulla voidaan kehittää koulutuksia ja ryhmätapaamisten sisältöjä. Kyselylomakkeen kysymykset oli jaoteltu tutkimuskysymysten mukaisesti (liite 2).

Tutkimuskysymykset ovat:

1. Onko ensiapupäivystäjillä tarvittavat koulutukset ja ovatko koulutussisällöt vastanneet päivystystehtäviä?
2. Kuinka ensiapupäivystäjät ylläpitävät ensiaputaitojaan?
3. Mitä ensiapua päivystystilanteissa annetaan, ja kuinka päivystyspiste on toteutunut?

5.4 Tutkimustyyppi ja aineiston keruumenetelmä

Työ oli määrällinen, kuvaileva kyselytutkimus. Määrälliselle tutkimukselle on tyyppillistä, että vastaajia on paljon ja tuloksia tarkastellaan numeerisesti. Kuvaileva tutkimuksessa voidaan selvittää toiminnan keskeisiä ja kiinnostavimpia piirteitä. (Vilkka 2007, 14, 17, 20.) Otantamenetelmänä oli kokonaisotanta, jolloin toimeksiantaja sai kattavamman tiedon koulutuksista, päivystystoiminnasta ja siitä, millaisena päivystäjät kokivat ensiapuryhmätoiminnan. Kokonaisotantaa käytetään silloin, kun halutaan ottaa koko perusjoukko mukaan tutkimukseen (Vilkka 2007, 52). Tutkimuksen kohderyhmänä oli kaikki 299 Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin ensiapuryhmäläistä. Kaikki vastaukset otetaan tutkimuksessa huomioon, jolloin tutkimuksen otos oli 299.

Aineistonkeruu menetelmänä oli internet kysely, jossa oli strukturoituja ja avoimia kysymyksiä. Analysoitava aineisto kerättiin internetissä julkaistusta kyselylomakkeesta. Internetkysely on nopea tiedonkeruumenetelmä silloin, kun on mahdollista saada tieto kyselystä kaikille perusjoukon jäsenille. Kohderyhmän henkilöt voi kyselyn julkaisun aikaan kutsua vastaamaan kyselyyn sähköpostitse tai kyselylle voi tehdä linkin organisaation kotisivuilla tai sen voi julkaista sosiaalisen median kautta (Heikkilä 2014, 66–67; Valli 2015, 49). Teknologian kehittyessä tietokoneiden rinnalle on tulleet älypuhelimet ja tabletit. Onkin hyvä varmistaa, että kyselyyn voidaan vastata myös kyseisillä laitteilla ja varmistaa, että se on helppo täyttää. (Valli 2016, 47.) Kysely oli tehty internetissä Google Drive palvelulla.

Kyselyn linkki lähetettiin kaikille ensiapuryhmien johtajille. Internetkyselyn voi välittää jonkin ylemmän tahon kautta, tällöin kysely toimii kuten postikysely, mutta siihen vastataan verkossa (Valli 2015, 48). Ensiapuryhmien johtajat puolestaan lähettivät sen ryhmäviestinä kaikille ensiapuryhmäläisille tai vaihtoehtoisesti julkaisivat linkin kyselyyn ryhmän omalla suljetulla Facebook sivustolla tai antoivat ensiapuryhmäläisille mahdollisuuden täyttää kysely ryhmätapaamisessa. Tämän tavan hyväksyi myös toimeksiantaja, koska se helpotti heidänkin työtään, etsiessään päivystäjien yhteystietoja. Ensiapuryhmien johtajilla oli kuitenkin oman ryhmänsä yhteystiedot, joita kaikki eivät olleet antaneet luovutettavaksi kolmansille osapuolille.

5.5 Kyselylomakkeen laadinta ja testaus

Mittaria suunnitellessa täytyy miettiä mitä sillä mitataan ja miten. Mittari laaditaan eri tutkijoiden ja asiantuntijoiden termien ja käsitteiden mukaisesti. Tutkimuksen aineisto kerätään usein kyselylomakkeella, jolla on paljon mahdollisuuksia tiedon keräämisessä. (Valli 2015, 41–42.) Valmista mittaria ei tälle tutkimukselle löytynyt, joten se täytyi suunnitella itse. Kyselylomakkeen suunnittelemisen oli aluksi melko haastavaa, kuitenkin ohjelmaan tutustumisen jälkeen kysely oli melko helppo tehdä. Kysely oli tehty Google Drive kyselytyökalun avulla. Tärkeintä oli miettiä, millainen kysymys oli, ja miten siihen saatiin parhaat mahdollisen vastausvaihtoehdot.

Kysymyslomakkeessa käytettiin monivalintaa sellaisille kysymyksille, joihin voi vastata vain yhteen vaihtoehtoon, vastausvaihtoehtoina oli kaksi tai kolme vastausvaihtoehtoa. Valintaruutuja käytettiin niissä kysymyksissä joihin voi vastata useampaan kuin yhteen vaihtoehtoon. Valintakysymyksissä oli käytetty valmiita vastausvaihtoehtoja. Tärkeintä vastausvaihtoehdoissa on, että jokaiselle vastaajalle löytyy oikea vastaus, jolloin niihin voi lisätä myös vastausvaihtoehdon muu, mikä? (Valli 2015, 70). Tässä kyselyssä ei ole käytetty muu, mikä? vastausvaihtoehtoa, vastausvaihtoehdon tilalla oli avoimia kysymyksiä. Avoin kysymys esitetään, jos halutaan lisätietoa johonkin kysymykseen. Esimerkiksi kysymys joka käsittelee ensiapuryhmän teemoja, oli vastausvaihtoehtojen jälkeen avoin kysymys, jossa kysyttiin mitä ensiapuryhmän harjoituskertojen teemoihin haluttaisiin lisätä.

Likertin asteikkoa käytettiin kysymyksissä, jotka käsittelivät samaa asiaa, kuten ensiapuryhmien teemoja. Likertin asteikkoa käytetään mielipideväittämissä, asteikossa on 4 tai 5 vastausvaihtoehtoa. Neutraaliluokka on usein sijoitettu keskimmäiseksi, esimerkiksi vaihtoehtona ”en osaa sanoa”. Tätä on hyvä käyttää, jos vastaajalla ei ole mielipidettä aisasta. (Heikkilä 2014, 51; Valli 2015, 57.) Osgoodin asteikkoa käytetään, kun vastaajille esitetään väitteitä ja vastaukset ovat 5- tai 9 portaisena asteikkona. Tärkeintä asteikossa on, että porrastus pysyy parittomana, jolloin neutraalin mielipiteen vastausvaihtoehto säilyy keskimmäisenä.

(Heikkilä 2014, 52; Valli 2015, 55–56.) Osgoodin asteikkoa käytettiin tässä kyselyssä yksittäisiin mielipidekysymyksiin. Kyselylomakkeen kysymykset vastaavat tutkimuskysymyksiin (liite 2).

Kyselylomake (liite 3) oli hyvin suunniteltu ja siinä tuli kaikki olennaisimmat asiat esille. Lomakkeella oli paljon kysymyksiä, kaikki niistä olivat tärkeitä eikä yhtäkään voinut jättää pois. Kysely kattoi ryhmäläisten perustiedot, ensiapupäivystäjäkoulutuksen, ryhmäiltojen sisällön ja päivystystehtävät. Kyselyn perusteella selvitettiin, kuinka ensiapupäivystäjäkoulutus oli vastannut päivystystehtäviä, mitä asioita kurssilla oli riittävästi ja mitä kaivattaisiin lisää. Ensiapuryhmien harjoitukseen suunnatut kysymykset kertoivat mitä taitoja ryhmissä harjoiteltiin ja mitä ryhmien harjoitukseen kaivattaisiin lisää. Vastauksista selvisi, kuinka usein ryhmäläiset harjoittelivat sekä kokivatko he osaavansa tarvittavat toimenpiteet ensiapua annettaessa. Päivystyspisteitä koskevat kysymykset käsittelivät päivystyspisteen toimintaa, turvallisuutta ja annettua ensiapua. Kysely oli tarkoitus tehdä mahdollisimman yksinkertaiseksi sekä helpoksi vastata. Kuitenkin sen täytyi olla mahdollisimman sidottu tietoperustaan, jotta kyselyyn ei tullut vääriä tai ei oleellisia kysymyksiä. Kyselylomakkeen tekemisessä on suureksi avuksi tutkimuksen aihepiiriin ja muihin samankaltaisiin tutkimuksiin tutustuminen (Vilkkä 2015, 101–102).

5.6 Aineiston keruu

Toukokuuhun mennessä kysely oli muokattu sellaiseksi kuin haluttiin ja siitä oli korjattu sen puutteet, jotka ilmenivät lomakkeen testausvaiheessa. Kyselyn lähettämisen ajoitus on tärkeää ja täytyy suunnitella hyvin (Vilkkä 2007, 28). Eine Pitkänen lähetti kyselyn eteenpäin ryhmänjohtajille Punaisen Ristin viikolla toukokuussa. Ryhmänjohtajat lähettivät sen eteenpäin omille ryhmäläisilleen. Vastauksia oli tullut kesäkuun alkuun mennessä viisitoista kappaletta. Kun kesä kääntyi elokuuhun, vastauksia oli tullut puolet lisää. Kyselyn vastausaikaa oli tuolloin ainoastaan viikko jäljellä. Muistutuksen voi lähettää tietynajan kuluttua kyselyyn osallistujille (Vilkkä 2007, 28). Elokuun alussa oli hyvä aika muistuttaa ensiapuryhmäläisiä kyselyyn vastaamisesta. Elokuun alussa täytyi ottaa yhteyttä

piiriin ja sieltä kerrottiin, että yhteyshenkilöni oli vapaalla ja sain piiristä luvan käyttää RedNetistä löytyviä yhteystietoja ensiapuryhmien yhteyshenkilöille, että voitiin muistuttaa ryhmiä kyselystä. Samalla sieltä laitettiin Savo-Karjalan piirin RedNetin uutisiin muistutus kyselystä (RedNet 2016b).

Huolellisestikin tehty lomake on hyvä antaa koehenkilöille testattavaksi. Testaajiksi riittää 5-10 henkilön kohderyhmä. Vastaajat pohtivat lomakkeen ohjeitten ja kysymysten selkeyttä ja tarpeellisuutta. Lomakkeella olevien vastausvaihtoehtojen toimivuutta sekä tärkeyttä mietitään, ja vastaamiseen kulunut aika on myös testaustilanteessa hyvä huomioida. (Heikkilä 2014, 58.) Kysely testattiin Savo-Karjalan piirin järjestämässä Zäpinät -tapahtumassa 27.2.2016. Tapahtuma kokosi piirin alueen ensiapuryhmäläiset, jotka halusivat osallistua tapahtumaan. Zäpinöissä harjoiteltiin ensiaputaitoja ja siellä oli mahdollisuus suorittaa vuosittaiset päivystysrastit. Tänä vuonna siellä oli myös ensiapuryhmäjohtajien tapaaminen, joten se oli hyvä mahdollisuus tuoda opinnäytetyötä esille. Ryhmänjohtajille kerrottiin tutkimuksesta, ja mitä hyötyä siitä on ensiapuryhmille. Arvoimme muutamaa viikkoa aikaisemmin Eine Pitkäsen kanssa kymmenen tapahtumaan osallistuvaa testaamaan kyselylomakkeen. Testaaminenkin oli tietenkin vapaaehtoista. Kymmenestä arvotusta henkilöstä yksi ei ollut päässyt paikalle ja yksi ei testannut kyselyä, jolloin kahdeksan henkilöä testasi kyselylomakkeen.

Opinnäytetyö ja kysely otettiin hyvin vastaan. Palautteen mukaan kysymyksiin oli helppo vastata ja lomake oli selkeä. Muutama pieni huomio puuttuvista vaihtoehdoista ilmeni, jotka lisättiin lopulliseen internet kyselyyn. Testausvaiheessa jo huomattiin, kuinka monipuolisesti vastaajat olivat kysymyksiin vastanneet, ja avoimiin kysymyksiinkin oli tullut vastauksia. Samalla testasimme kyselyn täyttämiseen kuluvan ajan. Oletettu kyselyn vastaamiseen menevä aika oli noin kymmenen minuuttia. Aikaa vastaamiseen meni kuitenkin muutama minuutti odotettua kauemmin. Vastaajat pohtivat samalla, olisiko kyselyyn jotain lisättävää tai pois otettavaa, jonka vuoksi aikaa vastaamiseen meni hieman enemmän.

Muistuttaminen kyselystä ei ollutkaan niin helppoa kuin olisi voinut luulla, koska kaikki yhteystiedot eivät pitäneet paikkaansa. Osalla ryhmistä oli Facebookissa

omat sivut ensiapuryhmille, heihin otettiin yhteyttä sitä kautta. Muutamalle ensiapuryhmälle lähetettiin tekstiviesti, jolla pyydettiin ystävällisesti välittämään ryhmänjohtajan, vetäjän tai tiedottajan sähköpostiosoite. Etsimisellä, soittelulla ja viesteillä olettaisi saavansa kaikki ryhmänjohtajat kiinni. Kuitenkin myöhemmin ilmeni, että useampi heistä, joille sähköpostia oli laitettu, ei ollut enää toiminnassa ollenkaan mukana tai ei toiminut enää ryhmänjohtajan tehtävissä. Eine Pitkänen toimitti puuttuville tahoille viestin kyselystä elokuun alkupuolella. Kyselyyn vastaamiseen annettiin aikaa 21.8.2016 saakka. Muistutuksesta oli tosiaan hyötyä ja vastauksia tuli kahdessa viikossa paljon. Pitkänen ilmoitti ryhmänjohtajille vielä kerran elokuun lopussa kyselystä, silloin aikaa vastaamiseen oli lisätty kaksi viikkoa 18.9.2016 saakka. Vastauksia saatiin 85 kappaletta. Tutkimuksen vastausprosentti oli 28 prosenttia.

5.7 Aineiston analysointi

Kvantitatiivisella menetelmällä eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä tietoa tarkastellaan numeerisesti. Tutkittavat asiat ja niiden ominaisuudet käsitellään numeroilla. Tutkija saa tutkimustiedon numeroina tai muuttaa sen numeeriseen muotoon ja esittää tulokset numeroina. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkija tulkitsee ja selittää olennaisimmat numerotiedot sanallisesti, tutkimuksilla kuvataan millä tavalla eri asiat liittyvät toisiinsa tai eroavat toisistaan. (Vilkkä 2007, 14.) Webropol-kysely analysoi itsessään tulokset ja näyttää ne valmiiksi diagrammeina (Heikkilä 2014, 70). Webropol-kysely on samantapainen internetkysely kuin Google Forms -kysely. Avoimien kysymysten analysointiin käytetään Excel taulukkolaskentaohjelmaa.

Kyselylomakkeessa oli neljä osiota, joista kolme vastasi tutkimuskysymyksiin. Ensimmäisessä osiossa kysyttiin vastaajan taustatietoja, joista selviävät ensiapupäivystäjien ikä, sukupuoli ja millä alueella he toimivat. Toinen osio käsitteli ensiapupäivystäjien koulutusta ja taitojen ylläpitämistä. Kolmannessa osiossa kysyttiin ensiapupäivystystapahtumien sisällöstä ja ensiapupisteen toiminnasta. Neljäs osio oli kyselyn palaute ja mahdollisuus osallistua arvontaan. Google Dri-

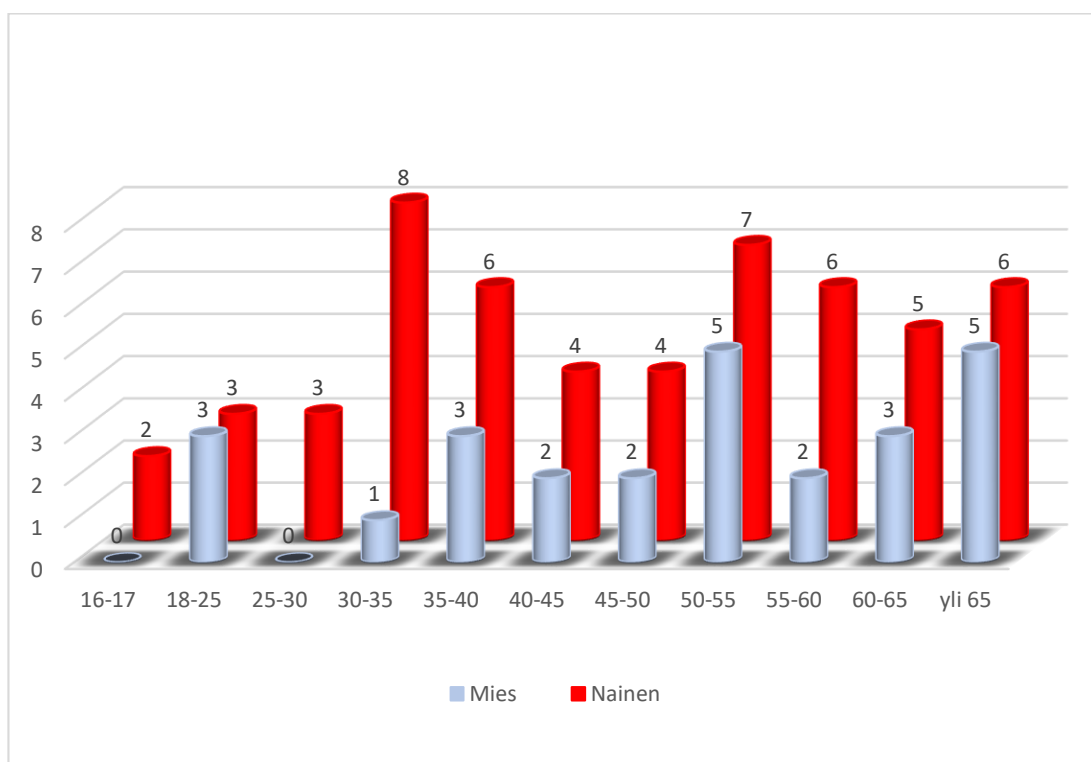
ven kyselyohjelmisto näyttää kysymysten vastaukset numeraalisesti sekä erilaisina diagrammeina, piirakoina, palkkeina ja pylväinä. Vastaukset analysoitiin ja käsiteltiin myös prosentuaalisesti helpottamaan tulkintaa. Vastaukset oli käsitelty yksi osio kerrallaan, jolloin se helpotti kyselyn analysointia. Tulokset esitetään pylväsdiagrammeina ja taulukoina. Avoimien kysymysten vastaukset käsiteltiin käyttäen kvalitatiivista sisällönanalyysiä. Tulokset analysoitiin marraskuussa 2016. Toimeksiantaja oli tyytyväinen saatuihin 85 vastaukseen. Tällä vastausmäärällä saa jo hyvän kuvan päivystyksistä ja ensiapuryhmätoiminnasta, kun vastaukset olivat yhteneväisiä suurimmalla osalla vastanneista. Tulokset käsiteltiin kolmessa eri osiossa, kuten kysymyslomakkeessakin. Tärkeimmät tulokset esitetään pylväsdiagrammein ja taulukoin. Vastaukset ilmoitetaan numeraalisesti, sekä prosentuaalisesti. Kaikki vastaukset käsitellään tuloksissa. Osa vastauksista on profiloitu määrittämään vastausta ryhmäalueen, iän ja sukupuolen mukaan selventämään näin tuloksia.

6 Tutkimuksen tulokset

6.1 Perustiedot

Perustiedoissa kysyttiin vastaajan ikää, sukupuolta, koulutusta ja ensiapuryhmää, johon kuuluu. Perustietoja, kuten sukupuolta ja ikää, ei välttämättä kyselyyn olisi tarvinnut, vaikka se olennainen tieto onkin. Koulutustaustaa kysyttäessä haluttiin tietää, kuinka monella on aikaisempaa kokemusta hoitotyöstä tai ensiaputoiminnasta. Tällä kartoitetaan sitä, kuinka paljon muut kuin terveydenhoitoalan ihmiset hakeutuvat ensiapuryhmätoimintaan mukaan. Ensiapuryhmiä jaotellessa mietittiin kauan, kuinka jaettaisiin ryhmät. Jokaisesta ryhmästä olisi voinut laittaa oman vastausvaihtoehdon, mutta silloin vastaajat olisi voinut mahdollisesti tunnistaa. Ensiapuryhmät jaoteltiin Savo-Karjalan piirin kummialueitten (liite 8) mukaan. Jokaiselle paikkakunnalla on oma kummi, ja jokaisen kummin osastot ovat samassa vastausvaihtoehdossa. Piirin ohjelmatyöntekijöiden kesken on jaettu vastuualueet, joilla ohjelmatyöntekijä ja piirihallituksen jäsen toimivat niin sanotuna kummina ja yhteyshenkilönä (Pitkänen 2016). Perustiedot on kerrottu yksitellen sekä profiloituina.

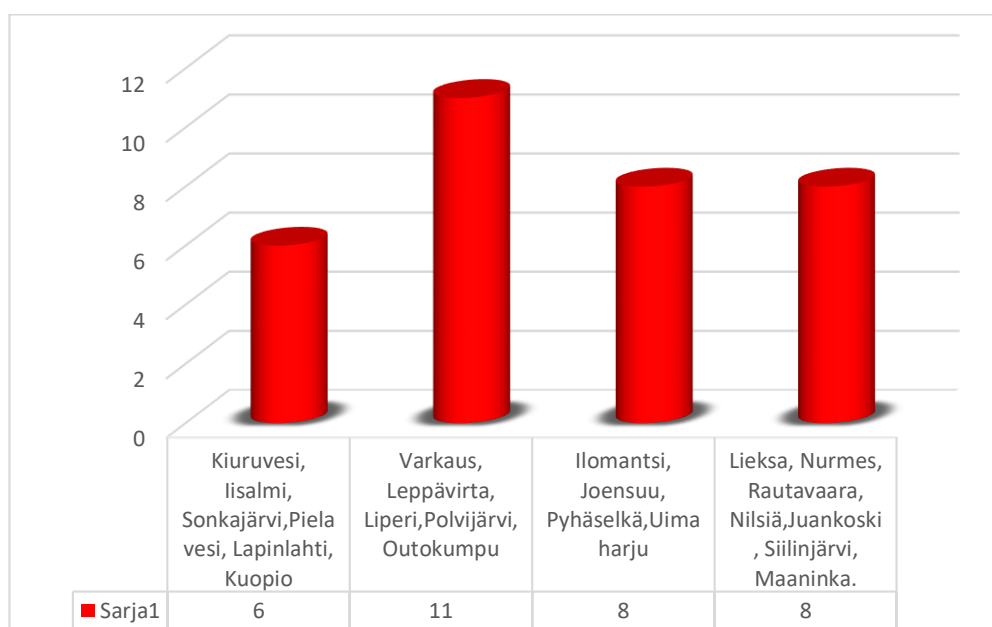
Kysymykseen vastanneista (n=84) naisia oli 58 (69 %) ja miehiä 26 (31 %). Vastaaajista 12 (14 %) ilmoitti olevansa 50–55-vuotiaita, jolloin tämä on vastaajista (n=84) suurin ryhmä. Seuraavaksi suurin ikäluokka on yli 65-vuotiaat, joita oli 11 (13 %). 30–35- ja 35–40-vuotiaita oli molemmissa ikäluokissa 9 (11 %). Ryhmäläisistä 40–45-vuotiaita oli 10 (12 %). 55–60- ja 60–65-vuotiaita on molemmissa ikäluokissa 8 (10 %) ja 18–25- sekä 45–50-vuotiaita molemmissa 6 (7 %). 25–30-vuotiaita oli 3 (3 %) ja alle 18-vuotiaita harjoittelijoita 2 (2 %). Kuviossa 1 näkyy vastaajien ikä ja sukupuoli.

Kuvio 1. Vastaajien ikä ja sukupuoli.

Vastaajat (n= 85) jakautuivat melko tasaisesti alueisiin, joissa ensiapuryhmät toimivat. Vastaaajista 20 (23 %) kuului Ilomantsi, Joensuu, Pyhäselkä, Uimaharju-alueen ryhmiin, ja 18 (21 %) vastaajista oli Varkaus, Leppävirta, Liperi, Polvijärvi, Outokumpu-alueelta. Kiuruvesi, Iisalmi, Sonkajärvi, Pielavesi, Lapinlahti, Kuopio-alueen ryhmiin kuului 17 (20 %) ja Lieksa, Nurmes, Rautavaara, Nilsiä, Juankoski, Siilinjärvi, Maaninka-alueen, sekä Tervo, Suonenjoki, Tohmajärvi, Kitee-alueen ryhmiin 15 (18 %).

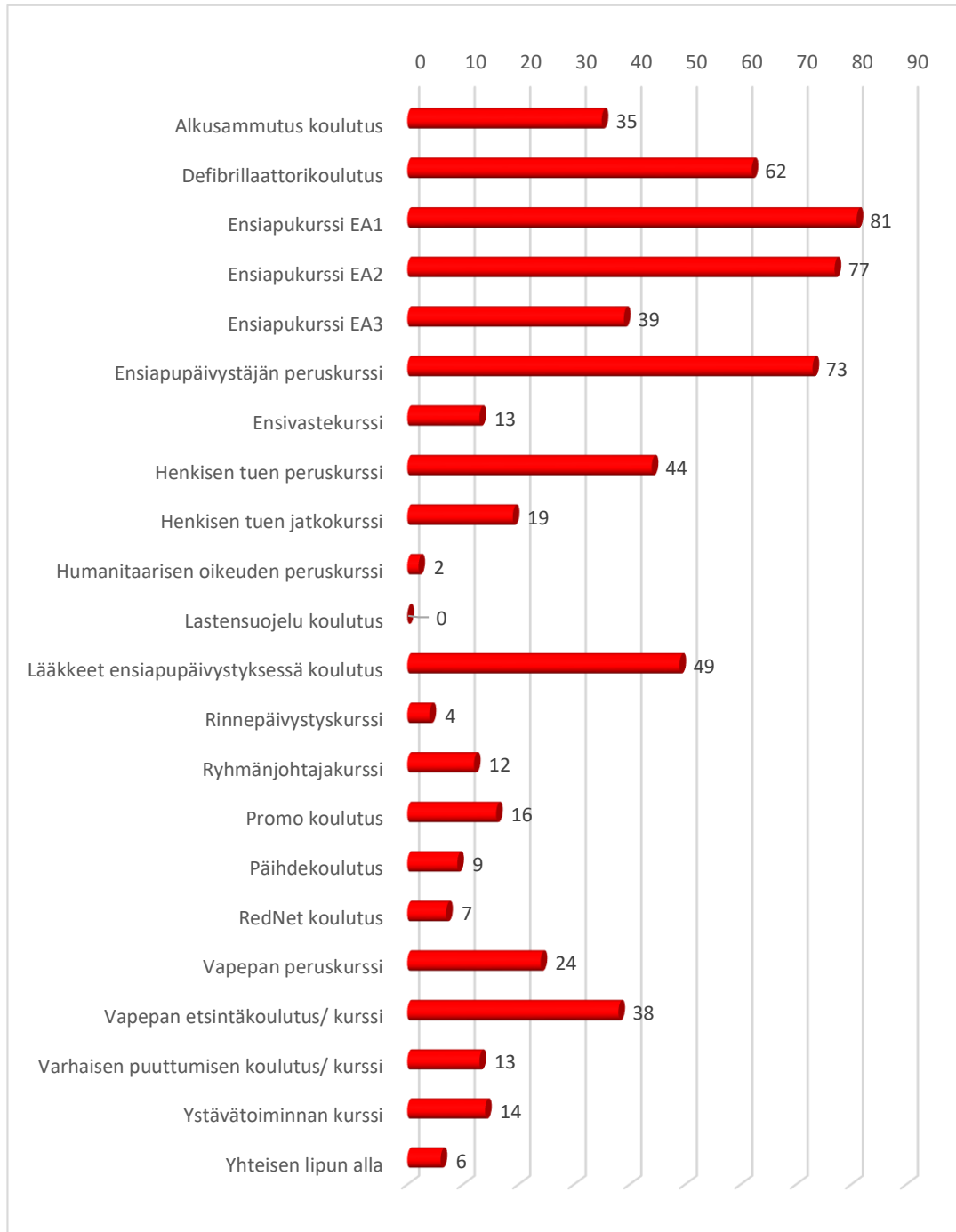
Aikaisempaa koulutusta ensiaputoimintaan vastaajista (n85) oli 42:lla (49 %) henkilöllä ja muilta aloilta ensiapuryhmäläisiä oli 43 (51 %). Naisilla aikaisempaa koulutusta oli 34:llä (83 %) ja miehistä 7:llä (17 %). Alueella Varkaus, Leppävirta, Liperi, Polvijärvi ja Outokumpu oli aikaisempaa koulutusta eniten Savo-Karjalan piiristä. Kuviossa 2 esitetään aikaisempi koulutus alueittain. Eniten aikaisempaa koulutusta ensiaputoimintaan oli Varkaus, Leppävirta, Liperi, Polvijärvi ja Outokumpu-alueella.

Kuvio 2. Aikaisempi koulutus ryhmissä.

6.2 Ensiapupäivystäjien koulutus ja ensiaputaitojen ylläpitäminen

Ensiapuryhmät ja ensiapupäivystäjät ovat hyvin koulutuneita. Vastaajista (n=85) suurin osa oli käynyt ensiapukurssin EA1 81 (95,3 %) ja 77 (91 %) EA2-kurssin. Seuraavaksi tulevat ensiapupäivystäjän peruskurssi, jonka vastaajista oli suorittanut 73 (86 %) ja defibrillaattorikoulutuksen 62 (73 %) henkilöä. EA3-kurssin suorittaneita oli 39 (46 %) ja Lääkkeet ensiapussa-koulutuksen 49 (58 %). Vapepan etsintä- ja alkusammutuskoulutus ovat myös kymmenen käydyimmän koulutuksen joukossa. Etsintä- ja alkusammutuskoulutuksen oli suorittanut lähes puolet vastanneista. Kuviossa 3 esitetään ensiapuryhmäläisten ja ensiapupäivystäjien koulutukset ja kurssit ja kuinka paljon niitä on suoritettu.

Kuvio 3. Suoritettut koulutukset.

Edellä esitetyn kuvion lisäksi ryhmäläiset ovat hankkineet ensiapupäivystyksiä tukevia koulutuksia työnsä kautta, esimerkiksi paloturvallisuuskoulutuksia ja työpaikkakohtaisia ensiapukoulutuksia, sekä käyneet ralli ja moottorikelkkapäivystyskurssit. Aikaisempi koulutus on otettu hyvin huomioon ensiaputehtävissä ja koulutuksissa. Ainoastaan viisi vastannutta (n=84) ilmoittaa, ettei sitä huomioida.

Taulukossa 1 esitetään päivystäjien mielipiteet Lääkkeet ensiapupäivystyksessä-koulutuksesta, laatuohjeeseen tutustumisesta ja ensiaputoimien hallinnasta. Lääkkeet ensiapupäivystyksessä-koulutus koettiin suurimman osan mielestä tarpeellisenä. Laatuohjeeseen oli tutustunut suurin osa ensiapupäivystäjistä ja ensiapuryhmäläisistä. Vastanneista 6 (7 %) ei osannut sanoa, onko tutustunut laatuohjeeseen. Ainoastaan 24 (29 %) vastannutta ei koe hallitsevansa tai epäröi hallitsevansa kaikki tarvittavat ensiaputoimet.

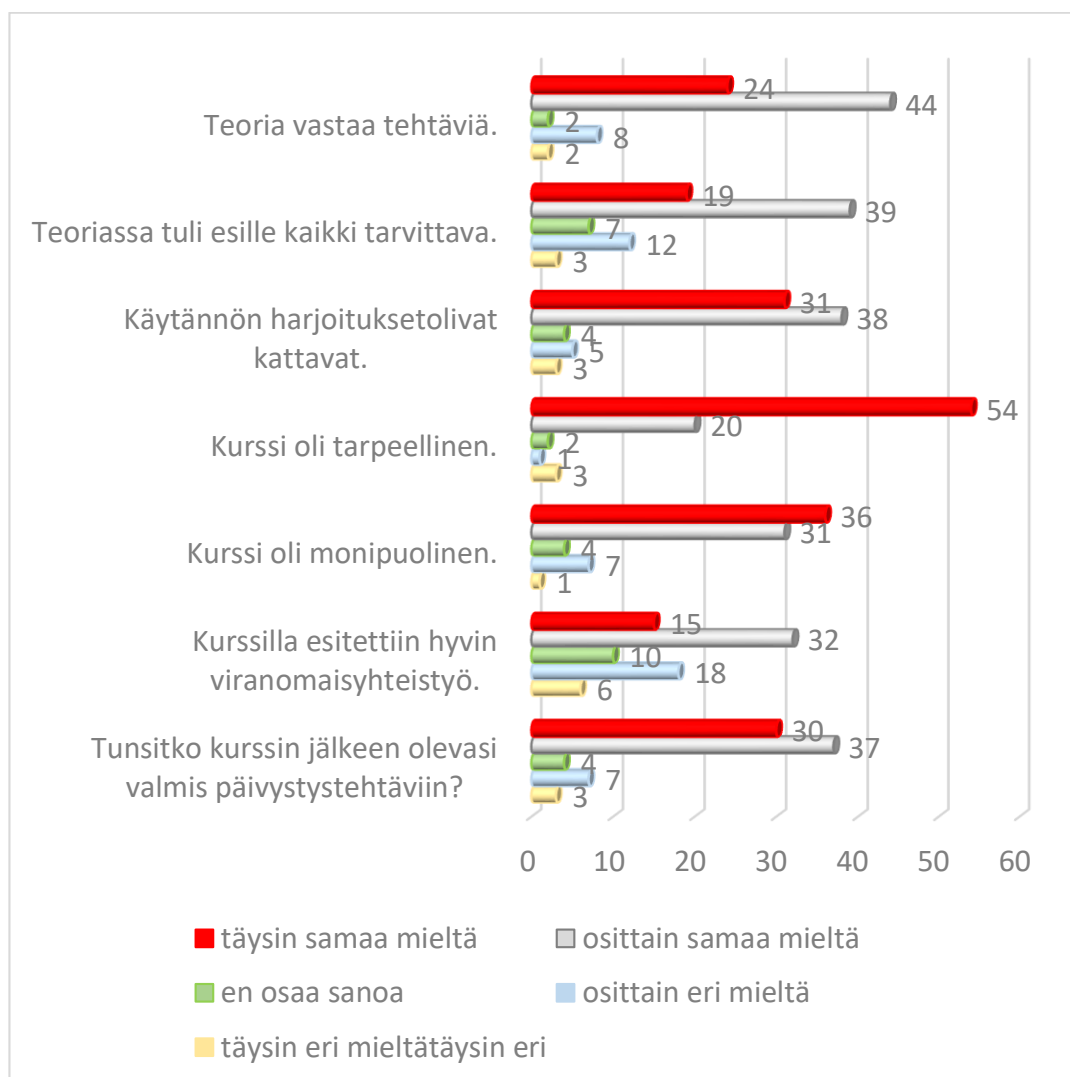
Taulukko 1. Mielipidekysymykset

	kyllä	ei	en osaa sanoa	
Koetko Lääkkeet ensiapupäivystyksessä -koulutuksen tarpeelliseksi?	61 (73 %)	15 (18 %)	8 (9 %)	n= 84
Oletko tutustunut päivystäjän laatuohjeeseen?	62 (73 %)	17 (20 %)	6 (7 %)	n=85
Osaatko mielestäsi kaikki tarvittavat ensiaputoimet?	60 (71 %)	14 (17 %)	10 (12 %)	n=84

Päivystystapahtumissa oli useimmilta ensiapupäivystäjiltä (n=84) kysytty joskus lääkkeitä 45 (54 %). Useasti lääkkeitä on kysytty 23:lta (27 %) vastanneista, ja 16:lta (19 %) ei ole koskaan kysytty päivystyksessä lääkkeitä.

Ensiapupäivystäjän peruskurssia koskevaan kysymykseen vastanneet (n=81) olivat lähes kaikki olleet kokonaisuudessaan tyytyväisiä kurssiin. Tarpeellisenä kurssia piti vastaajista 54 (68 %). Mielestään valmiita tai lähes valmiita päivystystehtäviin vastaajista oli 67 (83 %) kurssin suoritettuaan. Vastaajista 19 (24 %) oli samaa mieltä siitä, että teoriassa tuli esiin kaikki tarvittava. Vastaajista 36 (46 %) oli täysin samaa mieltä kurssin monipuolisuudesta. Tietoa viranomaisten kanssa

tehtävästä yhteistyöstä olisi kaivattu lisää. Kuviossa 4 käsitellään mielipiteitä ensiapupäivystäjän peruskurssista.

Kuvio 4. Mielipiteet ensiapupäivystäjän peruskurssista.

Vastaajat kirjoittivat myös näkemyksiään päivystysensiapukurssista.

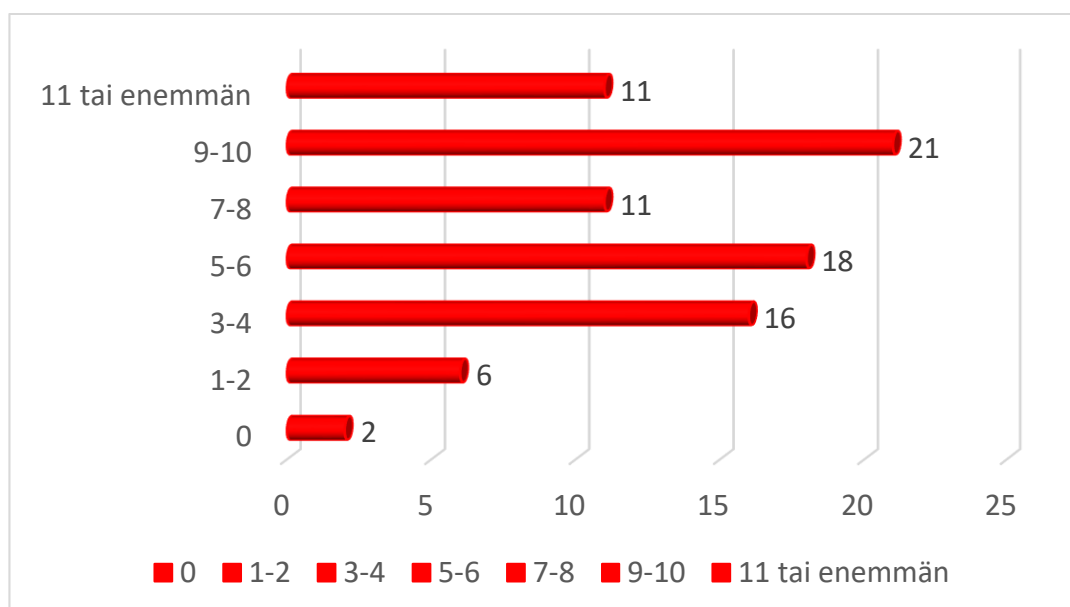
”Mielestäni päivystyskurssilta valmistuu päivystäjiä liian kirjavalla EA-osaamisella.”

” Vaikka olisi käynyt kurssit kymmenen vuotta sitten pitää osata elvyttää! ja tämä johtuu ihan siitä mikä on kunkin ryhmän osaamistaso.”

”Ryhmäilloissa harjoitellaan lisää, päivystyskurssi antaa hyvän pohjan osaamiselle, mutta harjoittelemalla hyvä tulee.”

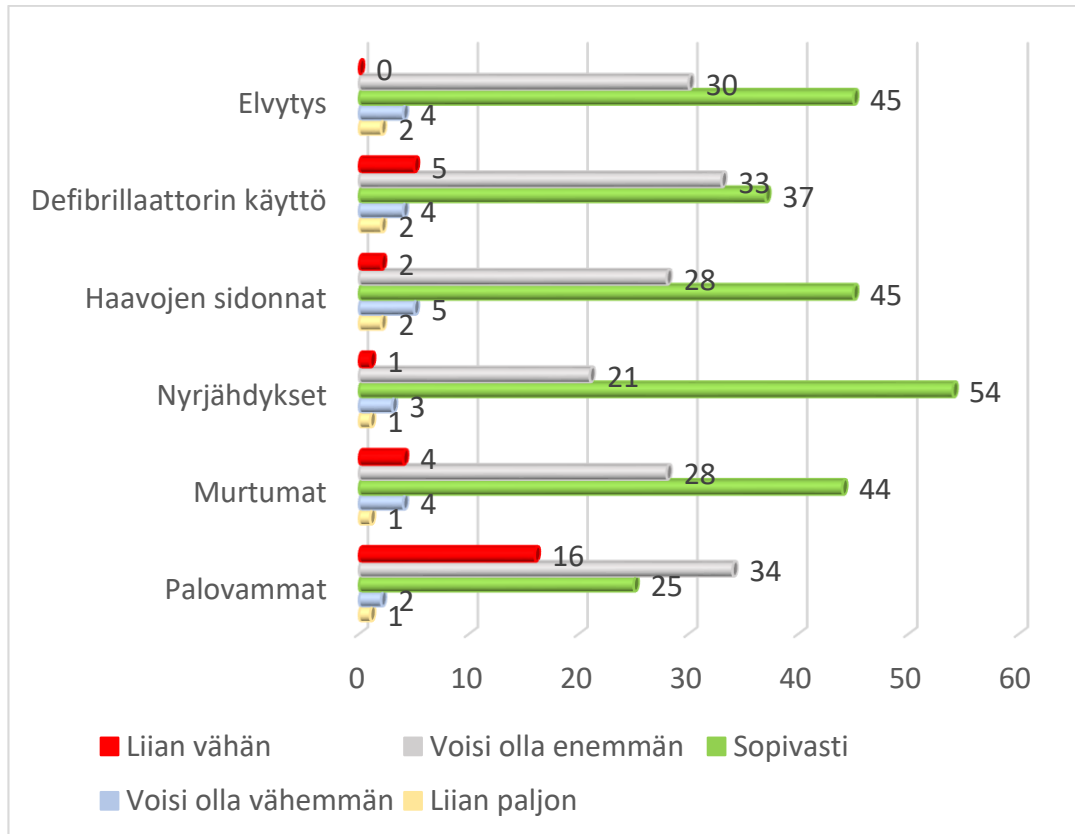
” Olen käynyt kurssin niin kauan aikaa sitten, että voisin täysin rehellisesti vastata siihen liittyviin kysymyksiin.”

Ryhmätapaamisissa käydään Savo-Karjalan piirissä aktiivisesti. Vastaajista 21 (25 %) kertoo käyneensä ryhmätapaamisissa 9–10 kertaa viimeisen vuoden aikana. 5–6 kertaa ryhmäilloissa oli käynyt 18 (21 %). 3–4 kertaa ryhmäilloissa oli käynyt 16 (19 %). 11 (13 %) oli käynyt ryhmätapaamisissa 11 kertaa tai enemmän, 7–8 kertaa käyneitä oli saman verran. Alle 2 kertaa oli käynyt 6 (7 %) vastaajista. Ainoastaan kaksi vastaajista (n=85) ilmoittaa, ettei ole käynyt ryhmätapaamisissa ollenkaan viimeisen vuoden aikana. Kuviossa 5 esitetään ryhmäiltoihin osallistuminen.

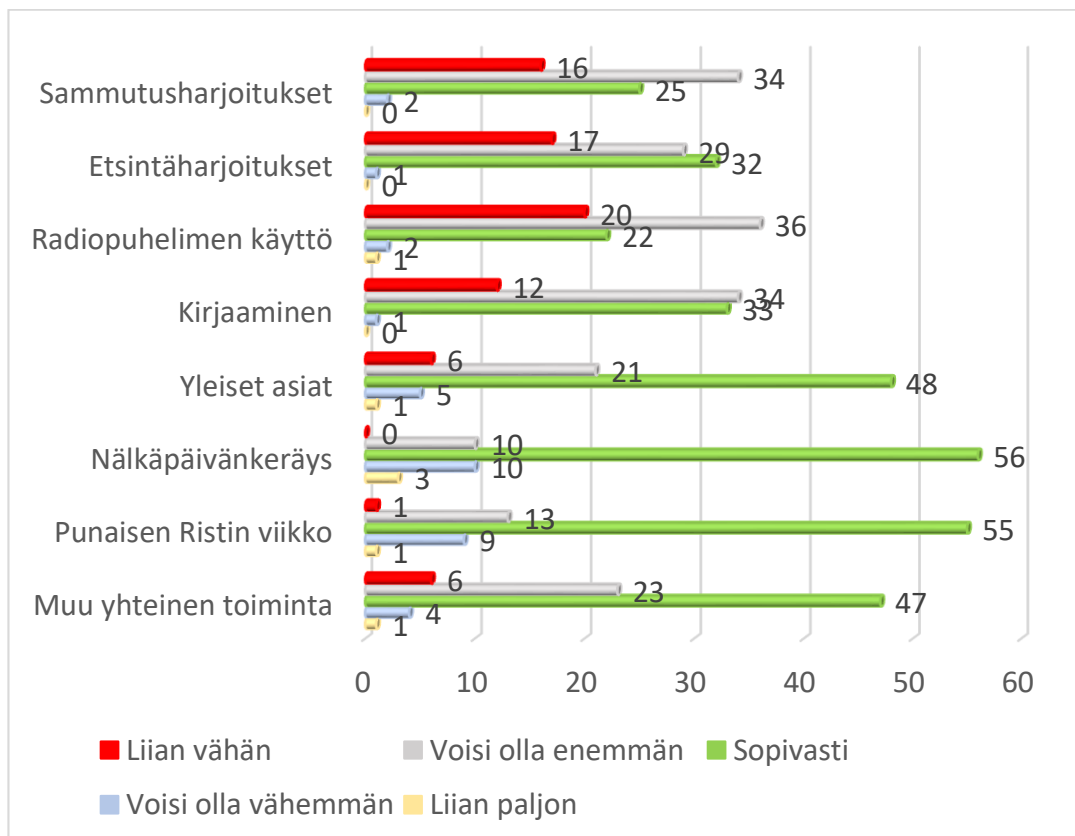

Kuvio 5. Ryhmäiltoihin osallistuminen.

Seuraavissa kuvioissa 6 ja 7 ryhmäiltojen teemat 1 ja ryhmäiltojen teemat 2 ovat ensiapuryhmätapaamisten teemoja. Näitä asioita käsitellään tapaamisissa ja tehdään käytännön harjoituksia. Elvytystä harjoitellaan vastaajista 45 (56 %) mielestä sopivasti. Haavojen sidontaa, nyrjähdyksiä ja murtumia käsitellään vastaajien mielestä myös sopivasti. Nälkäpäivän keräystä on käsitelty 3 (4 %) vastaajan mielestä liian paljon. Muihin liian paljon- vastausvaihtoehtoihin oli vastannut ainoastaan kaksi tai ei yhtään vastaajaa, joten vastaajien mielestä mitään teemaa ei käsitellä liikaa. Ainoastaan radiopuhelimen käyttöä, kirjaamista ja sammutusharjoituksia kaivattaisiin lisää ryhmäiltojen sisältöön. Kuvioissa näkyy, mitä teemoja ensiapuryhmäläisten mielestä oli riittävästi ja mitä kaivattaisiin ensiapuryhmän tapaamisiin lisää.

Kuvio 6. Ryhmäiltojen teemat 1.

Kuvio 7. Ryhmäiltojen teemat 2.

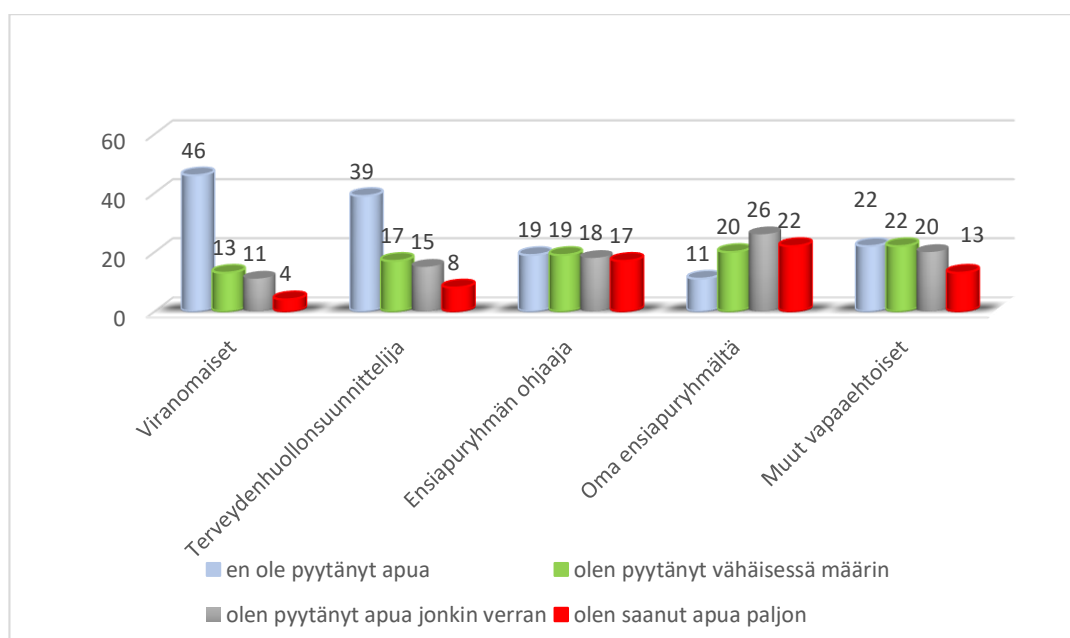
Vastaajilta kysyttiin, mitä he kaipaisivat lisää ryhmäiltojen teemoihin. Esille nousivat etsintäharjoitukset, sammutusharjoitukset ja radiopuhelimen käyttö. Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja vierailuja eri sidosryhmien kanssa toivottaisiin lisää. Erikseen näistä oli mainittu esimerkiksi Vapepa. Rastitehtäviä ja käytännönharjoituksia haluttaisiin myös lisää ryhmätapaamisiin. Päivystystilanteissa toimimista, Hupsiksen, eli päivystystietokannan, käyttöä haluttaisiin harjoitella. Hupsis-tietokannassa ilmoitetaan tulevista ensiapupäivystyksistä ja tietokannan kautta voidaan ilmoittautua päivystäjäksi. Lisää tietoa kaivattaisiin myös kotona sattuvista pienistä tapaturmista ja kausi-infektioiden hoitamisesta.

”kaikkea pitää aina harjoitella mutta ehkä haastavat monipotilastilanteet ovat tämän hetken kiinnostuksen kohteeni.”

”Meillä on hienosti järjestetyt EA-ryhmäillat, kerran kuussa elvytys ja paljon käytännön harjoituksia ja vaihtelevaa sisältöä. EA-ryhmämme johtaja on todella asialleen omistautunut. Hän käyttää mielikuvitustaan ja taitojaan, sekä aikaansa ryhmämme iltojen onnistumiseksi.”

”Monipuolisuutta. Etsintäharjoituksia ja alkusammutusta ei ole harjoiteltu tarpeeksi.”

Vastaajista (n= 79) suurin osa oli osannut hakea apua ongelmatilanteissa omalta ryhmältä tai ensiapuryhmän ohjaajalta. Kuviossa 8 esitetään, mistä apua on haettu.

Kuvio 8. Avun hakeminen.

Näiden vaihtoehtojen lisäksi apua ongelmatilanteisiin haetaan internetistä terveydenhoitopalveluista, esimerkiksi mistä löytyy lähin lääkäripäivystys ja paikan yhteystiedot. Päivystyksen tilaajalta, ryhmänjohtajilta, kouluttajilta sekä turvallisuus-suunnitelmasta haettiin tarvittaessa apua.

Taulukossa 2 näkyvät salassapitosopimuksen kirjoittaneiden määrä, voimassa oleva peruselvytys+ defibrillaattori-kortin ja ensivastetodistuksen omaavat henkilöt. Lähes kaikki olivat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen, ja suurimmalla osalla oli voimassa oleva peruselvytys+ defibrillaattori-kortti. Ensivastetodistuksen saaneita oli 22 % kysymykseen vastanneista.

Taulukko 2. Salassapitosopimus sekä elvytys- ja ensivastetodistukset

	kyllä	ei	
Oletko allekirjoittanut Suomen Punaisen Ristin salassapitosopimuksen?	71 (85 %)	13 (15 %)	n=84
Onko sinulla voimassa oleva peruselvytys +defibrillaattori (PPE-D) -kortti?	58 (69 %)	26 (31 %)	n=84
Onko sinulla voimassa oleva ensivastetodistus?	17 (21 %)	62 (79 %)	n=79

6.3 Ensiapupäivystystilanteet ja päivystyspisteet

Vuonna 2015 Savo-Karjalan piirissä suoritettiin 428 päivystystä. Minimissään päivystäjämäärä on päivystyksissä yleensä neljä henkilöä. (Pitkänen 2016). Vastauksista selvisi, että usein päivystykset ovat maasto-olosuhteissa tai varsinaista päivystyspistettä ei ole. Maasto-olosuhteet ja kentällä tehtävä työ tuovat omat haasteensa myös turvallisuuteen ja aseptiseen työskentelyyn. Seuraavassa osiossa kerrotaan yleisimmistä päivystystilanteista ja annetusta ensiavusta.

Taulukossa 3 kerrotaan, kuinka pitkään ensiapupäivystäjät ovat toimineet päivystystehtävissä. 1–3 vuotta ensiapupäivystystehtävissä oli toiminut 26 (31 %) vastaajista. Yli 20 vuotta mukana olleita päivystäjiä oli vastaajista 15 (18 %). Uusia alle vuoden mukana olleita vastaajia oli 7 (8 %).

Taulukko 3. Päivystyksissä toimiminen n= 85

0kk - alle vuoden	1 - 3	4 - 6	7-10	11-15	16-20	yli 20 vuotta
7 (8 %)	26 (31 %)	14 (16 %)	11 (13 %)	7 (8 %)	5 (6 %)	15 (18 %)

Taulukossa 4 esitetään, kuinka monessa päivystyksessä ensiapupäivystäjät olivat vuoden aikana olleet. Ensiapupäivystäjät olivat olleet aktiivisia. Vastaajista 29 (34 %) ilmoitti olleensa ensiapupäivystyksissä 7–10 kertaa. Ainoastaan yksi vastaajista ilmoitti, ettei ole ollut yhdessäkään päivystyksessä viimeisen vuoden aikana.

Taulukko 4. Päivystyskerrat n=85

En yhdes- säkään	1-3	4-6	7-10	11-15	16 tai enemmän
1 (1 %)	20 (24 %)	22 (26 %)	29 (34 %)	6 (7 %)	7 (8 %)

Taulukko 5 käsittelee päivystysten tärkeitä ja huomioitavia asioista. Päivystyksissä on tärkeää tietää, kuka toimii päivystysvastaavana ja kehen täytyy ottaa

tarvittaessa yhteyttä. Turvallisuussuunnitelmaan ja ensiapusuunnitelmaan tutustuminen sekä aseptinen työskentely päivystyksissä ovat myös tärkeitä.

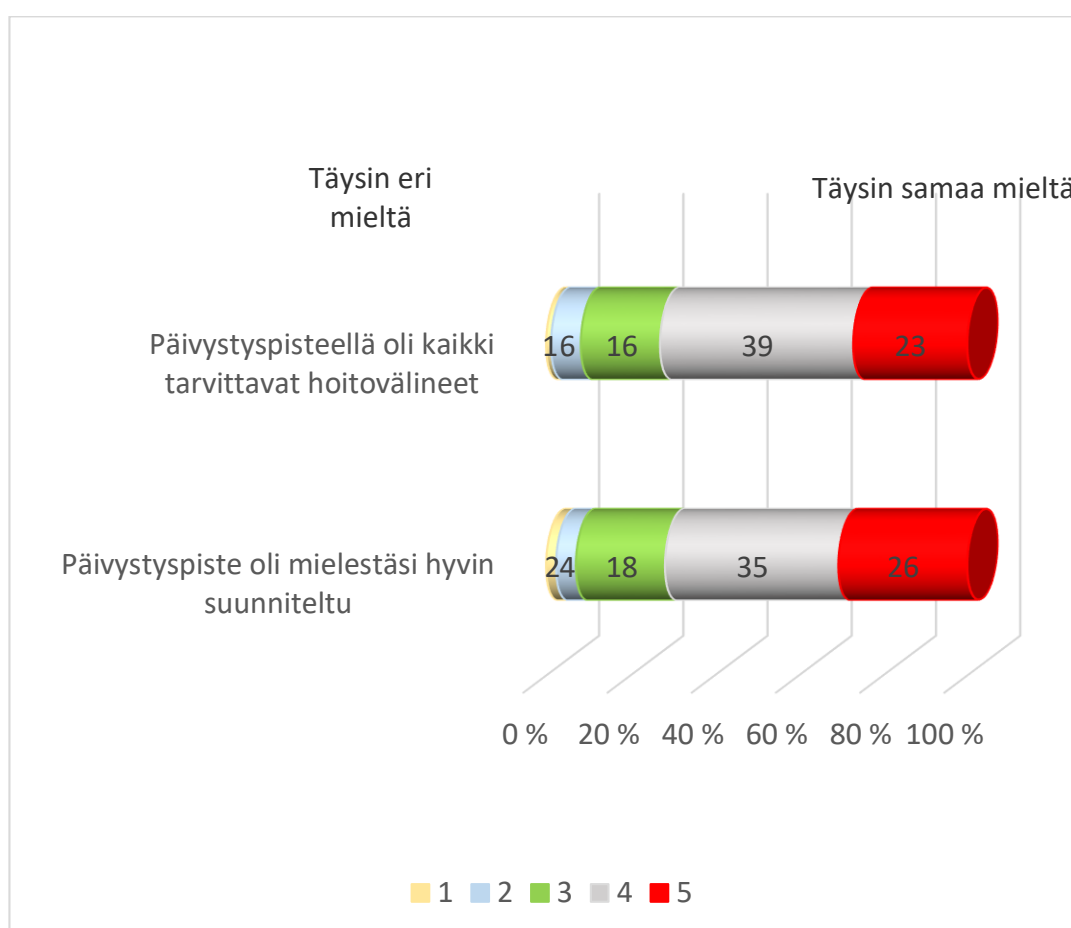
Taulukko 5. Päivystyksissä huomioitavat asiat

	kyllä	ei	en osaa sanoa	
Tutustuitko turvallisuussuunnitelmaan?	64 (76 %)	18 (22 %)	2 (2 %)	n=84
Tutustuitko ensiapusuunnitelmaan?	64 (78 %)	17 (21 %)	1 (1 %)	n=82
Tiesitkö, kuka oli päivystysvastaava?	81 (96 %)	3 (4 %)	0 (0 %)	n=84
Tiesitkö keneen ottaa yhteyttä tarvittaessa?	77 (93 %)	4 (5 %)	2 (2 %)	n=63
Toteutuiko päivystyspisteellä aseptinen työskentely?	71 (84 %)	7 (8 %)	7 (8 %)	n=85
Oletko saanut apua, tukea tai opastusta ensiapupäivystystehtäviin liittyen?	79 (94 %)	2 (2 %)	3 (4 %)	n=84

Ensiapupäivystäjistä 7 (8 %) vastasi kysymykseen, miksi aseptinen työskentely ei onnistunut. Aseptinen työskentely koetaan haasteelliseksi varsinkin talvella pakkasessa ja kesällä helteessä. Myös autettavan käyttäytyminen luo haasteita työskennellä aseptisesti. Vastauksista ilmeni myös, ettei kaikilla ole riittävää tietämystä aseptisestä työskentelystä. Vesipisteen puuttuminen ensiapupisteellä

koettiin aseptiikan onnistumisen kannalta haittaavaksi tekijäksi. Vastauksissa todettiin myös, että kun omat käsidesinfektioaineet olivat mukana, aseptinen työskentely onnistui.

Vastaajilta (n=85) kysyttiin mielipiteitä päivystyspisteen suunnittelusta ja siitä, oliko päivystyspisteellä kaikki tarvittavat hoitovälineet. Suurin osa vastaajista oli lähes yhtä mieltä tai täysin samaa mieltä väittämistä. 23 (27 %) oli täysin samaa mieltä siitä, että päivystyspisteeltä löytyi kaikki tarvittavat hoitovälineet. 26 (32 %) vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että päivystyspiste oli hyvin suunniteltu. Kuviossa 9 esitetään mielipiteet päivystyspisteestä.

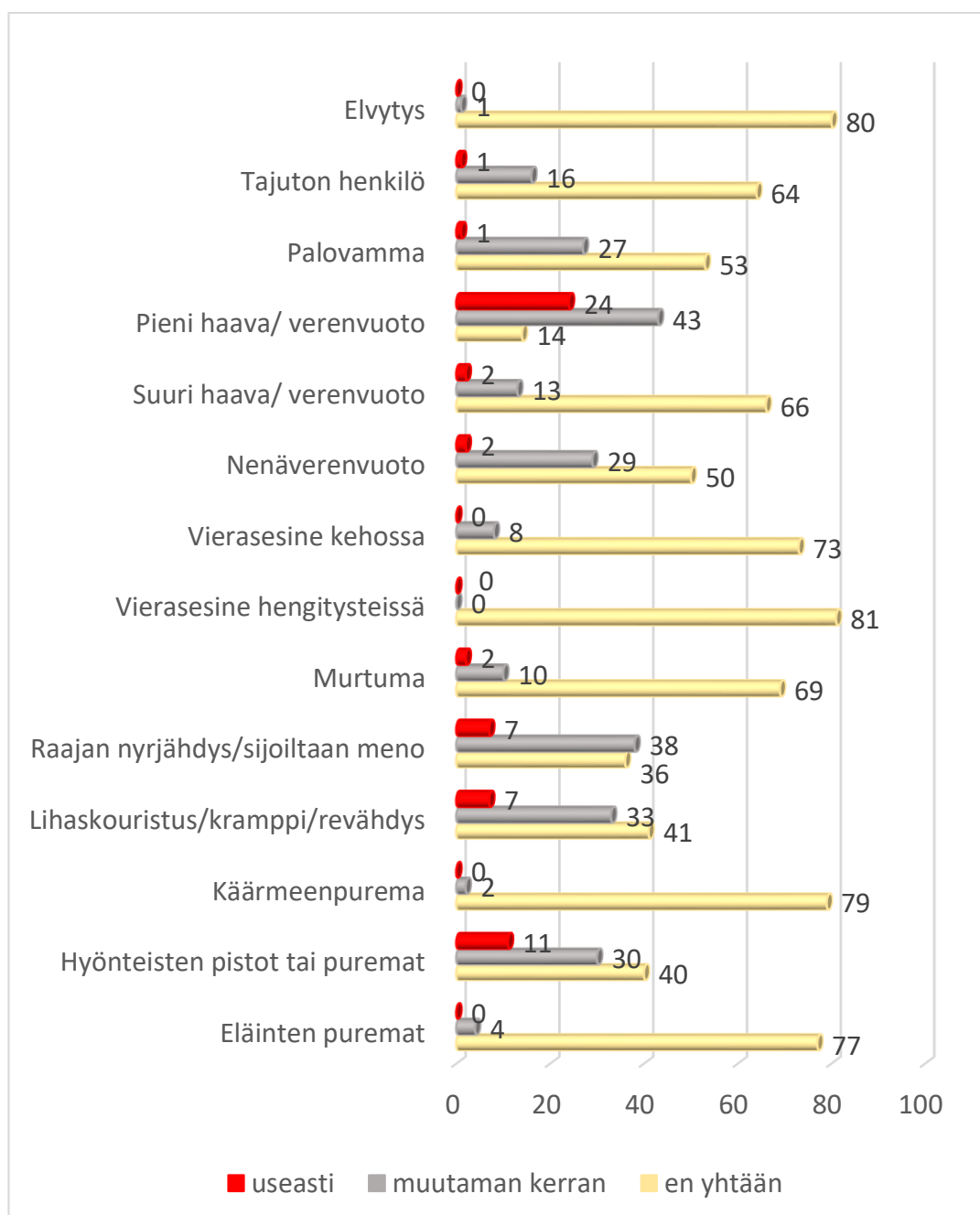

Kuvio 9. Päivystyspisteen varustelu.

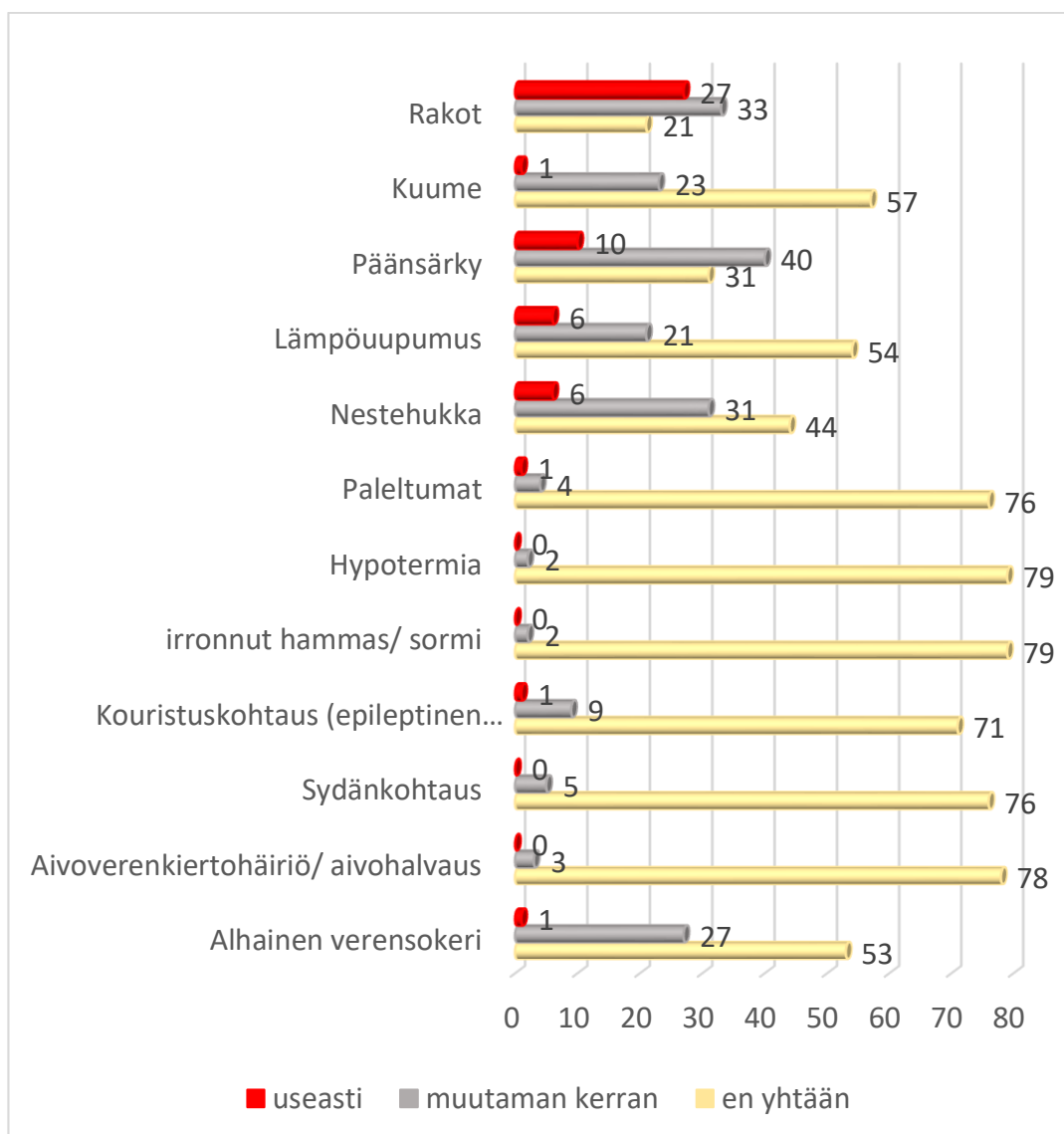
Päivystyspisteiltä vastaajat ilmoittivat tarvikkepuutteiksi defibrillaattorin, verensockerimittarin, alkometrin ja verenpainemittarin. Tarvikkeista haavataitoksien sekä silmä- ja haavahuuhdepullojen puuttumiset laukusta oli havaittu. Lääkkeet olivat

puuttuneet päivystyksestä, vaikka olisi ollut riittävästi koulutusta antaa niitä tarvitseville. Päivystyspisteelle kaivattaisiin vesipistettä ja suojaisaa paikkaa, johon autettava voitaisiin sijoittaa hoidon ja tarkkailun ajaksi.

Kuvioissa 10 ja 11 esitetään ensiapupäivystyksissä annettuja ensiaputoimia. Vastaajista (n=81) oli elvyttänyt päivystystilanteessa yksi henkilö. 67 (83 %) vastaajista oli antanut ensiapua pienien haavojen sidonnoissa ja pienissä verenvuototilanteissa. Rakkoja on tullut hoidettavaksi 60:lle (67 %) vastaajista.

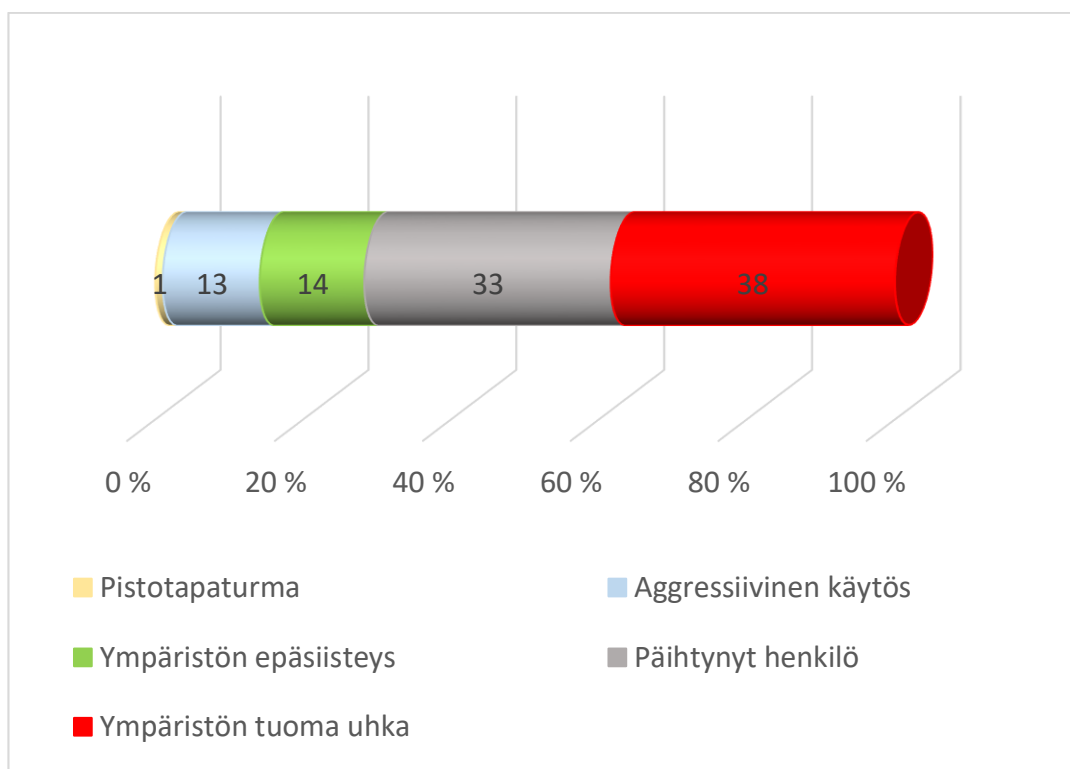
Kuvio 10. Annettu ensiapu 1.

Kuvio 11. Annettu ensiapu 2.

Edellä mainittujen ensiaputoimien lisäksi ensiaputilanteita olivat olleet humalais-ten ja huumausaineiden vaikutuksen alaisten henkilöiden hoitamiset. Ensiavulli-sesti oli hoidettu allergista reaktiota ja sokkipotilaita. Monivammapotilaille oli myös päivystyksissä annettu ensiapua. Rauhoittelun ja henkisen tuen kerrottiin olevan tärkeässä osassa ensiapua.

Ensiaputilanteissa turvallisuutta ja terveyttä uhkaavia tilanteita oli tapahtunut (n=56) vastanneista. Ensiapupäivystäjistä 38 (68 %) oli kohdannut ympäristön tuomia uhkatilanteita. Näihin sisältyvät vesisade, liukkaus ja muut ympäristöön liittyvät riskit. Kuviossa 12 näkyvät muut päivystyksissä ilmenevät uhat.

Kuvio 12. Turvallisuuden uhat.

Ensiaputilanteisiin on saanut tukea ja opastusta 79 (94 %) vastaajista (n=84). Ainoastaan 5 (6 %) vastanneista ei ollut saanut tai ei osaa sanoa, oliko saanut tukea ja opastusta. Ensiapupäivystyksiin liittyviä kokemuksia oli luottamuksellisesti ensiapuryhmän, ryhmänvetäjän tai Punaisen Ristin työntekijöiden kanssa päässyt purkamaan 75 (91 %) vastaajista. Ainoastaan 7 (9 %) ei ollut purkanut tapahtumia jälkikäteen (n=82).

Vastaajilta (n=83) kysyttiin, mikä innostaa toimimaan ensiapuryhmäläisenä. Vastaajista 75 (90 %) innostaa eniten ensiapuryhmätoiminnassa se, kun voi toimia erilaisissa tapahtumissa ensiapupäivystäjänä. Toiminnan koki tärkeänä ja tarpeellisena 78 (94 %). Kiitoksen saamisen ilmoittaa tärkeäksi 63 (76 %). Koulutuksen saaminen innosti 53 (66 %) mielestä. Uusien asioiden parissa toimiminen innostaa 37 (47 %). Avunhakeminen ja tieto kenen puoleen kääntyä olivat myös vastaajista tärkeitä ensiapuryhmätoiminnassa. Vähiten innostusta herättivät piirikoh-taisiin ja valtakunnallisiin tapahtumiin sekä kilpailuihin osallistuminen. Taulukossa 6 esitetään ensiaputoimintaan innostavia tekijöitä.

Taulukko 6. Ensiaputoimintaan innostavat asiat.

	Täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Koen toimintani tärkeänä tai tarpeellisena	2 (2 %)	0 (0 %)	3 (4 %)	20 (24 %)	58 (70 %)	n=83
Tiedän kenen puoleen kääntyä, jos tulee ongelmia	0 (0 %)	5 (6 %)	6 (8 %)	25 (31 %)	44 (55 %)	n=80
Olen saanut koulutusta	1 (1 %)	2 (2 %)	1 (1 %)	24 (30 %)	53 (66 %)	n=81
Olen saanut uusia tehtäviä	3 (4 %)	7 (9 %)	10 (12 %)	22 (28 %)	37 (47 %)	n=79
Olen saanut kiitosta toiminnastani	2 (2 %)	8 (10 %)	6 (8 %)	25 (32 %)	38 (48 %)	n=79
Saan osallistua piirikohtaisiin ja valtakunnallisiin tapahtumiin	10 (13 %)	5 (6 %)	15 (19 %)	17 (21 %)	32 (41 %)	n=79
Pääsen osallistumaan kilpailuihin	14 (18 %)	8 (10 %)	18 (24 %)	14 (18 %)	23 (30 %)	n=77
Saan toimia ensiapupäivystäjänä erilaisissa tapahtumissa	4 (5 %)	0 (0 %)	3 (4 %)	16 (19 %)	60 (72 %)	n=83

Viimeisenä kysyttiin ensiapupäivystäjiltä ja ensiapuryhmäläisiltä mikä on parasta ensiapuryhmätoiminnassa. Vastauksista (n=54) välittyvät ryhmässä toimiminen, hyvä ryhmähenki ja auttamisen mahdollisuus. Myös uuden oppiminen ja opittujen taitojen ylläpitäminen olivat monelle vastaajalle tärkeitä.

”Saa koulutusta hengenpelastamisessa, sitä tarvitaan ihan missä tahansa.”

” Mukana oleminen, mahdollisuus auttaa, hyvä ryhmähenki, uusien asioiden oppiminen ja olemassa olevien taitojen kehittäminen.”

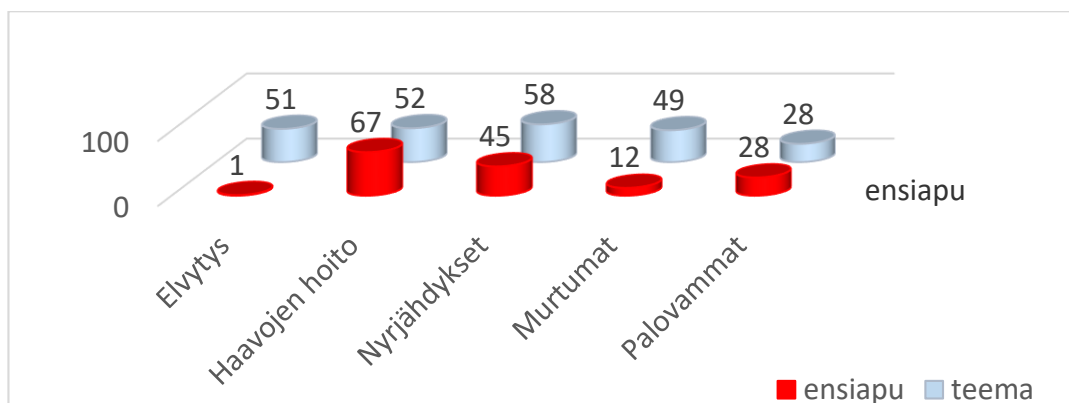
”muiden auttaminen ja erilaisiin tapahtumiin osallistuminen, omien ensiaputaitojen ylläpitäminen ja että voi olla oikeasti avuksi ja huomaa onnistuneensa”

”Hyvä porukka, on antanut runsaasti uusia ystäviä. Suomen Punaisen Ristin toiminta vie (hyvässä mielessä) ajan, rahat, vaatteet ja veret.”

”Tutustuu uusiin ihmisiin, näkee ja kokee erilaisia paikkoja sekä toimintaa. Saanut paljon uusia ystäviä.”

6.4 Johtopäätökset

Tutkimus osoitti, että ensiapupäivystäjistä suurin osa oli tyytyväisiä saamaansa koulutukseen ja koulutuksia on hyvin tarjolla. Ensiapuryhmien tapaamisissa harjoitellaan tarpeellisia asioita, jotka liittyvät päivystystehtävissä annettavaan ensiapuun. Kuviossa 13 on esitetty, kuinka harjoitusten teemat vastaavat ensiapupäivystyksissä annettua ensiapua. Ensiapuryhmien tapaamiset ovat osa ensiapupäivystäjien taitojen ylläpitämistä, ja teemoja on riittävästi. Tutkimuksen tulokset kertovat, että kun verrataan päivystystilanteissa annettua ensiapua siihen, mitä harjoitusiltojen teemat pitävät sisällään, harjoitusten teemoja on riittävästi. Useimpia harjoiteltuja ensiaputoimenpiteitä ei tule välttämättä vastaan päivystyksissä, kuitenkin ne ovat erittäin tärkeitä osata, jos esimerkiksi autettava on tajuton tai eloton. Näissä tilanteissa pitää tietää, miten toimia, jotta turvataan elintoimintojen säilyminen. Päivystyksissä tulee usein hoidettavaksi pienten haavojen ja nirhaumien, sekä palovammojen hoitoa, ja niitä harjoitellaankin usein ryhmätapaamisissa. Ainoastaan kirjaamista, radiopuhelimen käyttöä ja sammutusharjoituksia kaivattaisiin lisää harjoituksiin.

Kuvio 13. Ensiapu ja harjoitukset.

Harveen (2009 50, 53) tutkimus selvitti maallikkoelvytyksen ja defibrillaattorin käyttöä. Koulutuksen jälkeen kului puoli vuotta simulaatiotutkimukseen, jolloin koulutus paransi auttajan taitoja odotettua vähemmän. Aikaväli simulaatioilla oli pitkä ja tulokset sen mukaiset. Ensiapuryhmän harjoituksia olisi hyvä tulla vähintään kymmenen kappaletta vuodessa ja elvytys ja defibrillaatio harjoituksia ainakin kerran syksyisin sekä keväisin (Pitkänen 2016). Tämä kertoo siitä, että harjoituksia on oltava riittävästi, jolloin auttaja hallitsee elvytyksen.

Vuonna 2003 tehdyssä tutkimuksessa selvisi, että ensiapuryhmäläiset tiesivät, miksi elvytys tulee aloittaa, ja heillä oli muutenkin perustietoa elvytyksestä (Arponen, Janhunen & Purmonen 2003, 34.) Ensiapuryhmäläiset kokevatkin elvytystä ja defibrillaattorin käyttöä harjoituksissa olevan riittävästi. Ainoastaan kuusi vastaajista olivat sitä mieltä, että elvytystä voisi olla vähemmän. Kolmekymmentä vastannutta kaipaisi elvytystä enemmän harjoituksiin. Puutteeksi havaittiin toimintajärjestys ja se, kuinka elvytystilanteessa kuuluisi toimia (Arponen, Janhunen & Purmonen 2003, 34.) Tutkimus Ensiapupäivystäjien tiedoista peruselvytyksestä, haavanhoidosta, aseptisestä työskentelystä ja potilaankohtamisesta on kuitenkin vanha ja elvytyksessä toimiminen sekä muut ensiapuohjeet ovat tuon jälkeen muuttuneet. Näiden tutkimusten perusteella kuitenkin pystytään oletta-
maan, että ensiapuryhmistä löytyy tietoa ja taitoa autettavan elvyttämiseen.

Defibrillaattorin käyttöä kaivattaisiin 38:n (47%) mielestä lisää harjoituksiin. Peruselvytys +defibrillaatori (PPE-D) –kortin tai PPE-D- tarran päivystäjäkorttiin voi hankkia erillisellä koulutuksella. Tämän koulutuksen oli käynyt 62 (73 %) ensiapuryhmäläistä ja 59 (69 %) kertoi, että heillä oli kyseinen kortti.

Tutkimuksessa ilmeni, että vastaajista 26 (31 %) oli toiminut päivystystehtävissä 1-3 vuotta. Uusia alle vuoden ajan mukana olleita ensiapupäivystäjiä oli vastaan-
neista 7 (8 %). Viimeisen vuoden aikana 7-10 päivystykseen osallistuneita oli 29 (34 %) ja 16:ssa tai useammassa päivystyksessä oli ollut 7 (8 %). 1-3 päivystyk-
sessä mukana olleita oli 20 (24 %), ja ainoastaan yksi vastaajista ilmoitti, ettei ole viimeisen vuoden aikana ollut yhdessäkään päivystyksessä. Maarasen ja Olkko-
sen (2008, 33) tutkimuksen mukaan vuonna 2007 ilosaarirokissa oli ollut ensim-
mäistä kertaa päivystämässä 14 (37 %) vastaajista. 15:llä (40 %) oli erittäin paljon

kokemusta päivystystehtävistä koko ensiapupäivystäjänä toimimisen ajalta. Tutkimukseen osallistui 69 ensiapupäivystäjää Ilosaarirokista. Nämä tulokset kertovat siitä, että ensiapupäivystäjät ovat kokeneita ja uusia ensiapupäivystäjiä on saatu toimintaan mukaan.

Vuonna 2007 noin puolet tutkimukseen osallistuneet kokivat, että kaipaavat kertausta kirjaamisessa ensiapupäivystyksissä. Vastaajilla oli kuitenkin tieto siitä missä tilanteissa täytyy kirjata ja mitä asioita autettavasta kirjataan. (Maaranen & Olkkonen 2008, 47.) Molempien tutkimusten mukaan ensiaputapahtumissa tapahtuvan kirjaamisen kertaamista kaivattiin. Näiden tutkimusten mukaan olisi hyvä harjoitella kirjaamista ryhmätapaamisissa.

Päivystyspisteen täytyy olla tarkoin suunniteltu, ja sieltä on löydettävä tarpeellinen välineistö päivystyksen luonteesta riippuen. Päivystyspisteiden ja päivystyksissä tarvittavien varusteiden vaatimukset on kerrottu ensiapupäivystäjien laatuohjeissa. (RedNet 2016a.) Päivystyspisteillä oli vastaajien mielestä puutteita. Lääkkeet ovat tulleet uutena mukaan päivystykseen, ja kaikki ryhmät eivät välttämättä ole koulutautuneet tarpeeksi, eikä lääkkeitä ollut hankittu päivystyksiä varten. Usein päivystyspisteiltä puuttui vesipiste, jolloin aseptiikan osuus hoidossa hieman kärsii. Päivystyspisteen toivottaisiin sijaitsevan suojassa, jolloin autettavilla olisi miellyttävämpi olla hoidettavana. Arposen ym. (2003, 30–32) tekemän tutkimuksen mukaan aseptiikka oli ensiapuryhmäläisillä hyvin hallussa.

Lämsä (2010) oli tutkinut opinnäytetyössään ensiapuryhmien vapaaehtoisten motivaatiota ja sitoutumista, Savo-Karjalan piirissä. Esille nousi samoja asioita, kuin tämänkin tutkimuksen tuloksissa. Yli puolet vastanneista kertoi ryhmän yhteishengen olevan parasta ensiapuryhmätoiminnassa (Lämsä 2010, 30, 51). Tässä tutkimuksessa lähes jokainen kertoi hyvän yhteishengen ja auttamisen olevan toiminnassa parasta. Kiitoksen saaminen niin autettavalta kuin ryhmänjohtajalta oli tärkeää molempien tutkimuksien mukaan. Tämän tutkimuksen mukaan ensiapupäivystyksellisiin asioihin oli saanut tukea 79 (93 %). Apua on haettu eniten omalta ryhmältä, ensiapuryhmän ohjaajalta ja ensiapuryhmänjohtajalta. Tukea vapaaehtoisena toimimiseen on Lämsän (2010, 41–46) tutkimuksen

mukaan saanut 35 (85 %) tutkimukseen osallistuneista Eniten tukea oli saatu toisilta ryhmäläisiltä ja ryhmänjohtajilta.

7 Pohdinta

7.1 Tutkimustulosten tarkastelua

Opinnäytetyö pystyy kartoittamaan päivystysensiapukurssin tarpeellisuutta ja sitä, kuinka hyvin kurssi vastaa päivystystehtäviä. Ensiapuryhmissä harjoitellaan vähintään kymmenen kertaa vuodessa ensiaputaitoja, jotka ylläpitävät päivystäjien osaamista ensiaputilanteissa (RedNet 2016a). Ensiapuryhmien harjoitusiltojen teemoja pystytään tutkimuksen perusteella mahdollisesti lisäämään niin, että kaivattuja teemoja voitaisiin harjoitella lisää. Kyselylomakkeen testauksen aikaan tuli esille jo monta aihepiiriä, joita kaivattaisiin lisää ja niihin tarvittaisiin lisää harjoitusta. Tämä huomio kertoo siitä, että tarvetta kyselylle oli, ja vastauksien perusteella harjoituksiin voitaisiin lisätä kaivattuja aiheita.

Kyselyyn laitettiin mielenkiinnon vuoksi perustieto-osio. Opinnäytetyön tekijä halusi tietää, kuinka vastaukset jakautuivat sukupuolten välillä ja mikä oli ikäkauma päivystäjien ja ryhmäläisten osalta. Tekijällä itsellään on ajatuksena, että nuoria täytyisi saada lisää mukaan toimintaan ja kyselyyn vastanneista selviäisi, kuinka paljon nuoria ryhmäläisiä on. Alle 25-vuotiaita ryhmäläisiä olikin vähän, ainoastaan kahdeksan, ja kaksi heistä oli alle 18-vuotiaita harjoittelijoita. Uusien nuorien ensiapuryhmäläisten saaminen ryhmään olisi suotavaa. Internetkyselyyn vastaavat yleensä eniten 15–25-vuotiaat ja vähiten yli 60-vuotiaat (Valli 2015, 49). Oletus, etteivät nuoret olisi vastanneet kyselyyn, ei kuitenkaan kumoa sitä, että nuoria on toiminnassa vähän mukana. Vuonna 2016 Savo-Karjalan piirissä toimi 172 alle 29-vuotiasta ensiapuryhmäläistä (RedNet 2016d).

Päivystyspisteitä koskevissa kysymyksissä kysyttiin päivystyspisteiden aseptisestä työskentelystä, ja esille nousi haasteellisuus toimia aseptisesti. Tämä antaa aiheita pohtia, kuinka pisteistä pystyisi saamaan tältä osin toimivamman ja olisiko siihen aina edes mahdollisuutta. Päivystäjien turvallisuutta päivystystilanteissa

on myös hyvä miettiä. Tutkimuksen tekijältä kysyttiin eräässä päivystyksessä, pystyisikö päivystyspisteellä toimimaan yksin, annettuun ensiapuun nähden. Tietysti siihen vaikuttaa päivystyksen luonne ja yleisö tai osallistujamäärä. Opinnäytetyön tekijän mielipide asiaan on kuitenkin se, ettei yksin ole turvallista työskennellä missään, sillä koskaan ei tiedä, mitä ja millainen asiakas tulee tarvitsemaan apua.

Ensiapuryhmäläisenä ja päivystäjänä opinnäyte työntekijä tietää, että taitoja on hyvä harjoitella tai ne voivat helposti unohtua. Tämän vuoksi ensiaputoiminta on myös tulevaisuudessa hyvä harrastus, koska siinä pystyy toimimaan ensiaputehtävissä sekä auttamaan toisia hädän hetkellä. Suomen Punaisen Ristin ensiaputoiminta edesauttaa autettavan selviytymistä ja helpottaa ammattihenkilöstöä jatkohoidon antamisessa, koska tarvittava ensiapu on suoritettu ja tehty ohjeiden mukaisesti. Maallikon suorittama ensiapu on myös tarpeellista sairaanhoitajan osata. Heidän on hyvä osata puhua maallikon käyttämin termein, jolloin potilaan on helpompi ymmärtää kerrotut asiat ja kotihoito-ohjeet.

Oikeanlaista tietoperustaosassa hyödynnettävää materiaalia ei löytynyt, joten opinnäytetyön tietoperustassa on käytetty lähteinä myös oppikirjamateriaalia, Punaisen Ristin koulutus- ja kurssimateriaaleja sekä ensiapuryhmien verkkosivustoja. Kysely on tehty Google Formsin avulla alusta loppuun itse suunnittelemalla. Tulokset analysoitiin Excel-taulukkolaskentaohjelmaa apuna käyttäen. Määrällinen tutkimus oli haastavaa tehdä. Vastausten saaminen ja vastausten analysoinnin sekä kuvioden tekeminen tuottivat haasteita. Excel-taulukkolaskentaohjelma ei toiminut omalla koneella, ja suurin osa kuvioista oli tehty Word-tekstinkäsittelyä tai PowerPoint-esitystyökalua apuna käyttäen. Taulukoiden ja kuvioden tekeminen olisi ollut helpompaa ja yksinkertaisempaa, jos mittarin laadintavaiheessa olisi tehnyt kysymykset samoilla vastausvaihtoehdoilla. Samanlaiset vastausvaihtoehdot olisivat mahdollistaneet sen, että taulukoihin olisi tullut enemmän käsiteltäviä asioita, ja siten helpottanut myös tulosten laatimista.

Kysely onnistui tekijän ja ensiapuryhmäläisten mielestä hyvin. Vastaajilta (n=83) kysyttiin mielipidettä kyselystä ja kyselyyn vastaamisesta. Täysin samaa mieltä tai osittain samaa mieltä vastaajista 70 (87,6 %) oli siitä, että kyselyssä käsiteltiin

tarpeellisia asioita. 32:n (38,6 %) mielestä kyselystä sai hyvän kuvan ensiapupäivystäjien toiminnasta. Päivystystoiminnan edistämiseen kyselystä olisi hyötyä 70:n (87,6 %) mielestä, ja 42 (50,6 %) oli sitä mieltä, että kyselyyn vastaaminen oli miellyttävää.

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimus tulee toteuttaa tieteelliselle tutkimukselle asetettujen vaatimusten mukaisesti. Tutkijan täytyy arvioida suunnittelun, toteutuksen ja saatujen tuloksien pätevyys ja rehellisesti kertoa tutkimuksensa virheet ja arvioida niiden vaikutusta tuloksiin. Määrällistä ja laadullista tutkimusta koskevat samat eettiset periaatteet. Aineiston hankinnassa ja suunnittelussa tehdään eniten eettisesti ongelmallisia ratkaisuja. (Vilka 2007, 92, 154.) Tässä opinnäytetyössä suurimman ongelman tuotti luotettavuuden mittaaminen. Savo-Karjalan piirissä oli 299 ensiapuryhmäläistä vuonna 2015 (Suomen Punainen Risti 2016d). Vastausmäärän ollessa pieni, ei kysely tuota luotettavaa tulosta, eikä tutkimuksen validiteetti välttämättä täyty. Toimeksiantaja oli tyytyväinen saatuihin 85 vastaukseen, koska vastaukset olivat lähes yhteneväisiä kaikilla vastaajilla. Tulokset olivat Opinnäytetyön tekijän ja toimeksiantajan mielestä luotettavia.

Tiedonhaku osoitti, että aiheesta ei ole tehty näin laajaa ja juuri koulutukseen liittyvää tutkimusta, ja oikeanlaista hyödynnettävää materiaalia ei löytynyt. Kyselylomakkeen vastauksia pystyi vertaamaan muutama opinnäytetyöhön. Kuitenkin uutta julkaisematonta tietoa tulee tutkimuksessa jonkin verran esille. Opinnäytetyön tietoperustassa käytettiin lähteinä oppikirja materiaalia, Punaisen Ristin koulutus- ja kurssimateriaaleja sekä heidän julkaisemaa kirjallisuutta ja ensiapuryhmien verkkosivustoja. Suomen Punaisen Ristin koulutusmateriaalit sekä ensiapuryhmien tietoperustaiset sivut ovat tarpeeksi luotettavaa materiaalia, kun kyse on heidän tarpeisiinsa tehtävästä tutkimuksesta. Punainen Risti on ensiaputoimintaan suuntautuva järjestö, jonka materiaaleja on luotettava käyttää. Suomen Punainen Risti järjestää ensiapukoulutuksia ja se on mukana tekemässä käypähoito-suosituksia (Suomen Punainen Risti 2016e).

Tämän tutkimuksen tekijä toimii itsekin ensiapuryhmässä ja päivystystehtävissä, joten tietous ryhmän toiminnasta ja tarvittavista toimista ennen päivystystä, sekä pohjatietoa toimeksiantajasta ja sen toiminnasta oli jo olemassa. Tällöin tutkimuksessa tulee vähemmän virheitä epätietoisuuden takia. Opinnäytetyön tekijänä on jäävännyt itsensä tästä tutkimuksesta ja on pyrkinyt käsittelemään vastauksia objektiivisesti ja täysin puolueettomasti. Yhteydenpito piiriin ja omaan ryhmänjohtajaan on tiivistä, ja tarvittaviin epäkohtiin on saatu heiltä hyvin vastauksia. Tutkimuksen alustavia tuloksia esiteltiin Kuopiossa järjestetyssä ensiapuryhmänjohtajien tapaamisessa 12.11.2016, jolloin ensiapuryhmänjohtajilla ja muilla tapaamisessa mukana olleilla oli mahdollisuus kertoa mahdollisista epäkohdista. Kuitenkaan eriäviä mielipiteitä ei esiintynyt, ja tutkimukseen oltiin tyytyväisiä.

Kyselylomakkeen luotettavuutta lisää Google Formsin käyttö. Virhemarginaali on pieni, koska ohjelma ilmoittaa vastaajien mielipiteet suoraan määrinä ja prosentteina. Kuvioiksi muutettaessa luvut täytyy syöttää Exceliin. Kun luvut tarkistettiin ohjelmien välillä, virheiden mahdollisuutta ei tullut. Kysymys ”Onko sinulla voimassa oleva peruselvytys ja defibrillattori-kortti?” kysymyksen asettelu oli huono, koska kaikilla ei ole kyseistä korttia, ainoastaan kyseinen tarra päivystäjäkortissa. Tällöin vastaajat eivät välttämättä huomioineet kyseisen tarran liittymistä tuohon kysymykseen.

Eine Pitkäsen (2016) haastattelu tehtiin suullisesti tekemällä muistiinpanoja. Haastattelua ei nauhoitettu. Luotettavuus haastattelun osalta varmistettiin sillä, että Pitkänen luki ennen työn palautusta haastatteluun viittaavat kohdat, antoi korjausehdotukset ja hyväksyi opinnäytetyön tekijän puhtaaksi kirjoittamat viittaukset haastatteluun.

Eettisyys oli opinnäytetyössä suunniteltu hyvin. Kyselyyn vastattiin nimettömästi, ja ainoastaan ryhmänjohtajien sähköpostiosoitteet, jotka löytyvät RedNetistä, olivat tiedossa. Pitkänen lähetti ryhmänjohtajille sähköpostitse saatekirjeen (liite 9), jossa oli avattu opinnäytetyön aihetta ja sitä, kuinka se tukee ensiapuryhmä- ja päivystystoimintaa, sekä linkin kyselystä. Ryhmänjohtajat lähettivät linkin eteenpäin omille ryhmäläisilleen. Tässä voi tietenkin olla virheen mahdollisuus, jos syystä tai toisesta kysely on jäänyt lähettämättä joillekin ryhmille tai ryhmäläisille.

Toivottavaa on kuitenkin, ettei näin ole tapahtunut. Kyselyyn annettiin vastausaikaa noin kolme kuukautta, ja sitä jatkettiin noin kuukaudella muistutuksien jälkeen. Muistutukset lähetettiin elokuussa. Kyselyyn vastasi 85 ensiapuryhmäläistä. Vastauksista ei voi tunnistaa yhtä yksittäistä henkilöä, koska vastaukset näkyvät numeraalisesti, prosentteina ja diagrammein esitettyinä. Google Formsin kysely näyttää myös yksityishenkilön vastaukset. Tämän tutkimuksen osalta ne olivat kuitenkin epäolennaista tietoa, kun kartoitetaan kokonaisuutta. Ainoastaan arvontaan osallistujien yhteystiedot tulivat kyselyn vastauksista näkyviin. Kuitenkin kun vastaukset koottiin yhteen, oli hankala päätellä, kuinka joku tietty ensiapuryhmäläinen tai päivystäjä olisi vastannut tiettyyn kysymykseen.

Vastaukset tallennetaan Excel-muotoon ja sieltä poistetaan arvontaan osallistuneiden tiedot. Kyselyn vastaukset toimitetaan Savo-Karjalan piiriin mahdollisia jatkotutkimuksia varten. Kysely poistetaan Google Drive -palvelusta, jolloin kysely ja vastaukset eivät ole enää kenenkään käytettävissä. Saatekirjeessä (liite 9) on merkitty linkki kyselyyn. Kyseinen linkki on kopio kyselystä, ja se ei ole millään tavalla sidoksissa alkuperäisen kyselyn vastauksiin.

7.3 Opinnäytetyöprosessi

Opinnäytetyö prosessi alkoi lokakuussa 2015 aiheen valinnalla. Opinnäytetyön aihe oli itse suunnittelema ja marraskuussa 2015 toimeksiantaja hyväksyi opinnäytetyön aiheen. Samalla alkoi opinnäytetyön suunnittelu ja rajaaminen. Marraskuussa alkoi lähdemateriaalien etsiminen tietoperustaan. Kysely ensiapuryhmille ja päivystäjille valmistui helmikuun puoleenväliin mennessä (liite 3). Internet kysely testattiin Savo-Karjalan piirin ensiaputapahtumassa Huhmarissa 27.2.2016. Testauksen jälkeen kyselyyn tehtiin tarvittavat muutokset. Tietoperusta oli lähes valmis huhtikuussa, kun opinnäytetyösuunnitelma hyväksyttiin. Opinnäytetyön tietoperustaan lisättiin vielä tietoa aihealueista, jotka oleellisesti liittyivät kyselylomakkeeseen, kuten ensiapupäivystäjien turvallisuus, aseptinen työskentely ja defibrillaattorin käyttö.

Kysely lähetettiin ensiapuryhmien johtajille Punaisen Ristin viikolla toukokuun alussa, ja vastausaika oli heinäkuun loppuun. Kyselystä muistutettiin heinäkuun lopussa, ja syyskuun puolivälissä kyselyn vastausaika päättyi. Kesällä opinnäytetyö oli ajatuksissa ja ajatuksia siitä tuli kirjoitettua paperille. Elokuussa tietope- rustan kirjoittaminen jatkui. Lokakuussa analysoitiin vastauksia, ja se saatiin val- miiksi marraskuun puolivälissä. Marraskuussa viimeisteltiin tutkimusta ja tarkis- tetaan opinnäytetyö. Joulukuussa opinnäytetyö oli valmis opinnäytetyöseminaa- riin. Opinnäytetyön valmistumisen tavoite oli joulukuussa 2016. Tähän tavoittee- seen päästiin siltä osin, että työ oli valmis, mutta tarkastettavaksi opinnäytetyö lähti tammikuussa 2017.

Toimeksiantaja ei osallistunut opinnäytetyön kustannuksiin ja sen vuoksi kysely päätettiin tehdä sähköisessä muodossa Google Driven Forms-ohjelmalla. Säh- köisesti toimitettu kysely ja siitä muistuttaminen on edullisempi kuin esimerkiksi postikysely (Vilkka 2007, 28). Google Docsin kautta voi tehdä ilmaisen internet- kyselyn (Heikkilä 2014, 67). Kyselyn tekeminen ei maksa tuolla ohjelmalla mi- tään, kun ei tarvinnut postittaa kyselyjä. Kustannuksia tuli ainoastaan ajomat- koista, esimerkiksi kyselyn testaamisesta Huhmarissa sekä palavereista toimek- siantajan kanssa. Kyselyyn lisättiin vielä testauksen jälkeen arvonta, jossa voi voittaa kaksi elokuvalippua, itselle ja kaverille. Arvonta suoritettiin lokakuussa pii- rin toimistolla ja elokuva liput lähetettiin voittajalle. Voittajaa ei julkaistu, vaan hän- kin pysyi nimettömänä.

7.4 Opinnäytetyö oppimisprosessina

Opinnäytetyöprosessi on kestänyt pitkään: se alkoi lokakuussa 2016 ja päättyi tammikuussa 2017. Prosessin aloittaminen lokakuussa oli hyvä päätös, koska tutkittava materiaali oli laaja ja se vei yllättävän paljon aikaa. Prosessi piti sisäl- lään pidempiä taukoja kyselyyn vastaamisen aikoihin ja tiiviimpää työskentelyä analysoinnin aikaan. Pitkän prosessin etuna oli se, että pystyi työskentelemään omien aikataulujensa mukaisesti ja silloin kun siihen oli mahdollisuus. Työsken- telyn hankaluutena oli aikatauluttaminen. Koulunkäynnin, kodin ja perheen sekä työn yhteensovittaminen opinnäytetyöprosessiin oli toisinaan haasteellista.

Pitkä opinnäytetyöprosessi, ja siihen liittyvät pidemmät tauot aiheuttivat sen, että työhön täytyi perehtyä uudestaan, täytyi lukea mitä oli kirjoittanut ja mitä vastauksia oli jo saatu analysoitua. Nämä asiat täytyi käsitellä aina uudelleen tauon jälkeen. Toisaalta tämä opetti pitkäjänteisyyttä opinnäytetyön tekemisessä.

Opinnäytetyöprosessi on antanut paljon uusia oppimiskokemuksia. Opinnäytetyötä tehdessä on ymmärtänyt suunnittelun tärkeyden ja työn aikataulutuksen merkityksen. Opinnäytetyössä on opittu määrällisen tutkimusmenetelmän käyttöön liittyvät asiat sekä mittarin suunnittelu ja tekeminen. Erityisen tärkeänä koettiin mittarin laatiminen. Mittarin laatimisessa hyvä suunnittelu oli tärkeintä ja siinä hieman epäonnistuttiin, koska tuloksia analysoidessa olisi ollut hyvä, jos tulokset olisi voinut laittaa taulukoihin samojen vastausvaihtoehtojen perusteella. Vastausvaihtoehtojen erilaisuuden vuoksi taulukoita tuli enemmän, ja se osaltaan hankaloitti työn tekemistä ja opinnäytetyön tekstin asettelua.

Tietotekniset taidot ovat kehittyneet opinnäytetyöprosessin aikana. Erilaisten tietoteknisien ohjelmien käyttäminen ja yhteensovittaminen sekä Karelia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyön ohjeiden noudattaminen on opettanut paljon. Myös itse työn kirjoittaminen on opettanut, että työ pitää osata lukea kriittisesti ja niin, että teksti on ymmärrettävää. Opinnäytetyön tekemiseen käytettiin Microsoft One-Drive palvelua, jolloin se oli helposti löydettävissä ja työtä pystyi tekemään silloin, kun oli aikaa ja mahdollisuus päästä tietokoneelle.

Tiedonhankintaan liittyvä kriittinen ajattelu on kasvanut prosessin edetessä. Tietoa, joka on ollut joko liian vanhaa tai epäolennaista opinnäytetyöhön, on karsittu paljon pois. Maallikoiden antamat ensiavun ohjeistukset ovat muuttuneet ajan myötä ja kaikkia aikaisempia tutkimustuloksia ei sen vuoksi ole voinut käyttää vertailukohteina tässä tutkimuksessa. Tiedonhankinnassa apuna on ollut toimeksiantajan edustaja. Kuopiossa järjestetyn ryhmänjohtaja tapaamisen jälkeen pyydettiin eräältä ryhmänjohtajalta, voisiko hän lukea opinnäytetyön. Hän luki sen mielellään ja häneltä tuli hyviä huomioita tekstissä oleviin epäkohtiin. Opinnäytetyön tekijä on arvioinut muutoksien tarpeen.

Opinnäytetyön esittely Huhmarissa lisäsi varmuutta työn tarpeellisuudesta. Kyselyn testaus oli tarpeellista ja loi varmuutta siihen, että kysely oli hyvin suunniteltu. Kuopiossa esiteltiin työn tuloksia, ja se toi itsevarmuutta työn esittämiselle seminaarissa. Tulevana sairaanhoitajana on hyvä osata esittää asiat selkeästi ja ymmärrettävästi sekä kuunnella potilaan tai asiakkaan mielipiteitä. Opinnäytetyön esittelyn jälkeen oli tärkeää kuulla yleisön ja vertaisarvioijien mielipiteet ja korjausehdotukset. Nämä taidot karttuivat työtä esiteltäessä.

7.5 Hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet

Tämä tutkimus käsitteli ryhmien ja päivystäjien toimintaa laajasti. Työssä käsiteltiin laaja-alaisesti koko Savo-Karjalan piiriin kuuluvien ryhmien ja päivystäjien toimintaa, eikä käsitelty tiettyä aihealuetta tai ryhmää tarkemmin. Tämä tarkoittaa sitä, ettei yksittäisiä ryhmiä ole tutkittu, eikä sitä, mikä kunkin ryhmän koulutus-taso oli tutkimuksen aikana. Tutkimuksessa ei selvitetty, kaipaako jokin tietty ryhmä lisää koulutusta tai teemoja ryhmäiltoihin.

Tämä tutkimus osoitti, että olisi suositeltavaa päivittää RedNet -sivustoa. Yhteystietojen tarkistaminen ja sivujen selkeyttäminen sekä puuttuvien ohjeiden ja asioiden lisääminen olisi tarpeellista. Mahdollisesti myös vanhentuneen ja tarpeet-toman tiedon poistaminen sivustolta olisi aiheellista.

Huomio kiinnittyi elvytyskoulutukseen jo ensiapuryhmien tapaamisessa Huhma-rissa. Elvytysharjoituksia ja defibrillaattorikoulutusta kaivataan, ja tämä voisikin olla jatkotutkimuksen kohteena. Maallikkoelvytyksen ja defibrillaattorin käytön hallintaa olisi hyvä tutkia ensiapuryhmissä. Vuonna 2003 Arposen ym. tekemä tutkimus tutki elvytystä. Kuitenkin tutkimus on jo melko vanha, ja ohjeistus maallikkoelvytykseen on muuttunut. Simulaatioharjoitukset voisivat olla hyvä ja uudis-tunut keino jokaisen ryhmäläisen oppia elvytystä ja defibrillaattorin käyttöä pa-remmin.

Tämän tutkimuksen aikana esille nousi turvallisuus. Useimmissa päivystyksissä koetaan turvattomuutta. Osaltaan turvattomuus tulee ympäristön aiheuttamista

uhkista ja vaaratilanteista. Riskikartoitukseen ja ensiapusuunnitelmaan eivät kaikki päivystäjät olleet tutustuneet ennen päivystyksiä, joten näitäkin asioita olisi hyvä käydä läpi esimerkiksi ryhmätapaamisissa. Voisi olla hyvä miettiä tarkempaa tutkimusta päivystyksien turvallisuudesta ja turvallisuutta parantavista seikoista. Tutkimukseen pystyisi sisällyttämään myös sen, miten ensiapupäivystäjä voi omalta osaltaan lisätä turvallisuutta ja kuinka hyvin turvallisuusriskit tunnustetaan.

Tämän tutkimuksen osalta tulleen palautteen perusteella nousi ajatus jatkotutkimukselle, joka käsittelisi annettua ensiapua päivystyksissä. Tutkimuksessa voisi ottaa selvää millaista ensiapua päivystyksissä annetaan. Ohjeet ensiavun antamiselle löytyvät Suomen Punaisen Ristin sivustoilta. Samalla pystyisi tutkimaan, kuinka hyvin ohjeita noudatetaan ja mitä haasteita kenttäolosuhteet tuovat ensiavun antamiselle sekä kuinka erilaiset päivystystapahtumat eroavat toisistaan annettuun ensiapuun nähden.

Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystyskurssi on muuttumassa, ja vuonna 2017 alkavat koulutukset uudella kokonaisuudella, jossa on mukana myös verkko-opiskelukokonaisuus. Uudesta kurssirakenteesta olisi hyvä tehdä tutkimus muutaman vuoden kuluttua uuden koulutusrakenteen käyttöönoton jälkeen. Voitaisiin tutkia, kuinka uusi rakenne on otettu vastaan ja kuinka verkko-oppimisympäristö tukee koulutusta. Jatkotutkimusta voitaisiin tehdä tähän kyselyyn perustuen, koska Savo-Karjalan piiriin jää kyselystä tallennettu Excel-tiedosto. Tiedostosta ilmenee paremmin, millä alueella kaivataan lisää mitään toimintaa ja onko siellä tarpeeksi koulutettuja ensiapuryhmäläisiä. Tätä tutkimusta voi käyttää mahdollisesti myös vertaillen uudistuvaa ensiapupäivystäjäkoulutusta.

Lähteet

- Anttila, V.-J., Hellsten, S., Rantala, A., Routamaa, M., Syrjä, H & Vuento, R. (toim.) 2010. Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Porvoo: Suomen kuntaliitto.
- Arponen, M., Janhunen, S & Purmonen, K. 2003. Ensiapupäivystäjien tiedot peruselvytyksestä, Haavanhoidosta, aseptisestä työskentelystä ja potilaan kohtaamisesta. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Bußmann, U. & Schweighofer, S. 2014. Group Dynamics: The Nature of Groups as well as Dynamics of Informal Groups and Dysfunctions. Hamburg: Anchor Academic Publishing.
- Castrén, M., Korte, H. & Myllyrinne, K. 2012. Peruselvytys. Ensiapuopas. Duodecim. Terveyskirjasto. http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=spr00006&p_haku=elvytys%20ja%20defibrillaatio. 17.3.2016.
- Euroopan Komissio. 2011. KOM (2011) 568 lopullinen. Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikohtealle sekä alueiden komitealle.
- Harve, H. 2009. Maallikon suorittama defibrillaatio sydänpysähdyspotilaan hoitoketjussa. Helsingin yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Akateeminen väitöskirja. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/22842/maalliko.pdf?sequence=2>. 18.3.2016.
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Porvoo: Edita.
- Hytönen, Y. 2002. Ihminen ihmiselle. Suomen Punainen Risti 1877 – 2002. Helsinki: Suomen Punainen Risti.
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. 2016. First aid. <http://www.ifrc.org/en/what-we-do/health/first-aid-saves-lives/>. 16.3.2016.
- Kataja, J., Jaakkola, T. & Liukkonen, J. 2011. Ryhmä liikkeelle – Toiminnallisia harjoituksia ryhmän kehittämiseksi. Juva: PS- kustannus.
- Kopakkala, A. 2005. Porukka, jengi, tiimi – Ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen. Helsinki: Edita.
- Koskiahon, B. 2001. Sosiaalipolitiikka ja vapaaehtoistyö. Teoksessa: Eskola, A. & Kurki, L. (toim.). Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Tampere: Vastapaino, 15–40.
- Lampinen, J. 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas. Pori: Suomen Ympäristö- ja Terveysalan Kustannus Oy.
- Lämsä, K. 2010. ”Ristiläinen auttaa vapaaehtoisesti” Tutkimus ensiapuryhmien vapaaehtoisten motivaatiosta ja sitoutumisesta, SPR Savo-Karjalan piiri. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/20679/kia_lamsa.pdf?sequence=1. 22.11.2016.
- Maaranen, M. & Olkkonen, S. 2008. Annetun ensiavun kirjaaminen Suomen Punaisen Ristin ensiapupäivystyksessä Ilosaarirockissa 2007. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Mertanen, V. 2015. Työturvallisuuden perusteet. Tampere: Työterveyslaitos.

- Nylund, M. & Yeung, A. 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja arvot murroksessa. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 13–38.
- Pitkänen, E. Terveysthuollon suunnittelija. Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piiri. Suullinen haastattelu 22.9.2016.
- Poliisilaki 493/1995.
- Rantala, A. Huotari, K. Hämäläinen, M. & Teirilä, I. 2010. Leikkausalueen infektioiden ehkäisytoimet. Teoksessa Anttila, V.-J., Hellsten, S., Rantala, A., Routamaa, M., Syrjä, H. & Vuento, R. (toim.) Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Porvoo: Suomen kuntaliitto, 219–225.
- Ratia, M., Vuento, R., Laitinen, K. 2010. Puhdistuksen, desinfiaktion ja steriloinnin tavoitteet ja tarve. Teoksessa: Anttila, V.-J., Hellsten, S., Rantala, A., Routamaa, M., Syrjä, H. & Vuento, R. (toim.) Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Porvoo: Suomen kuntaliitto, 509–542.
- RedNet 2016a. SPR Ensiapuryhmät. Suomen Punainen Risti. <https://rednet.punainenristi.fi/ensiapuryhmat>. 26.2.2016.
- RedNet 2016b. Savo-Karjalan piiri. Uutiset. Suomen Punainen Risti. <https://rednet.punainenristi.fi/node/63/news>. 11.8.2016.
- RedNet 2016c. Tilastokirja vuodelta 2015. Suomen Punainen Risti. <https://rednet.punainenristi.fi/node/2591>. 17.11.2016.
- Suomen pelastusalan keskusjärjestö, Sanastokeskus TSK & Suomen pelastusalan keskusjärjestö. 2014. Kokonaisturvallisuuden sanasto. Helsinki: Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö.
- Suomen Punainen Risti. 2016a. Punaisen Ristin viikko. <https://www.punainenristi.fi/koulusivut/opetusmateriaalit/punaisen-ristin-viikko>. 13.4.2016.
- Suomen Punainen Risti. 2016b. Tutustu Suomen Punaiseen Ristiin. <https://www.punainenristi.fi/tutustu-punaiseen-ristiin>. 21.1.2016.
- Suomen Punainen Risti. 2016c. Opi ensiapua. <https://www.punainenristi.fi/opi-ensiapua/kurssisisallot>. 1.2.2016.
- Suomen Punainen Risti. 2016d. Tule mukaan Punaisen Ristin vapaaehtoistyöhön. <https://www.punainenristi.fi/tule-mukaan>. 15.5.2016.
- Suomen Punainen Risti. 2016e. Punainen Risti julkaisi uudet elvytysohjeet. <https://www.punainenristi.fi/uutiset/punainen-risti-julkaisi-uudistuneet-elvytysohjeet>. 18.11.2016.
- Tieliikennelaki 267/1981.
- Tilastokeskus. 2016. Otanta-asetelma ja otos. https://www.stat.fi/tup/htpalvelut/haastutk_toiminta_otos.html. 12.8.2016.
- Tuomi, J. 2007. Tutki ja lue: Johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. Helsinki: Tammi.
- Työterveyshuoltolaki 1383/2001.
- Työturvallisuuslaki 738/2002.
- Valli, R. 2015. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Juva: PS-kustannus.
- Valtiosopimukset 82/1980.
- Valtiosopimukset 33/2009.
- Valtioneuvoston selonteko 8/2016.
- Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Vilkkä, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

OPINNÄYTETYÖN TOIMEKSIANTOSOPIMUS

Toimeksiantaja	
Organisaation nimi:	Punaisen Ristin Savo-Karjalan piiri
Toimeksiantajan edustaja:	Eine Pitkänen
Osoite:	Kauppakatu 35 80100 Joensuu
Puhelinnumero:	0400 - 176909
Sähköposti:	eine.pitkanen@redcross.fi

Opiskelijan/opiskelijoiden tiedot	
Koulutusohjelma:	Hoitotyön koulutusohjelma
Opiskelijanumero(t) ja nimi(et):	1300171 Paula Tossavainen
Puhelinnumero:	050 - 3595358
Sähköposti:	paula.h.tossavainen@edu.karelia.fi

Toimeksiannon kuvaus	
Aihe	Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin ensiapupäivystäjien toiminta ja päivystäjien ensiaputaitojen ylläpitäminen. (Ryhmä ja päivystystoiminta)
Toteutusmuoto	Määrällinen opinnäytetyö, kyselytutkimus
Aikataulu	Opinnäytetyö on valmis vuoden 2016 loppuun mennessä.
Kustannusarvio ja kustannusvastuu	Opiskelija vastaa itse opinnäytetyöhön liittyvistä kustannuksista.

Toimeksiantajan sitoumukset	
Yhteystietojen välittäminen. Asiantuntijana päivystystoiminnasta ja siihen liittyvistä koulutuksista sekä asiantuntemus ryhmätoiminnasta. Huolehtii osaltaan kyselyn tiedottamisesta.	

Opiskelijan sitoumukset	
Opiskelija sitoutuu pysymään sovitussa aikataulussa, tekee työn opinnäytetyöohjeiden ohjeiden sekä eettisten periaatteiden mukaisesti sekä hakee tarvittavat tutkimusluvut aineiston hankintaan.	

Opinnäytetyön ohjaus Karelia-amk:ssa	
Ohjaaja(t):	RITVA MERTANEN

Opinnäytetyön julkisuus	
Opinnäytetyö on julkinen asiakirja ja se voidaan julkaista Theseus-verkkokirjastossa.	

Allekirjoitukset	
Päiväys 21.4.2016	Opiskelijan allekirjoitus ja nimenselvennys Paula Tossavainen PAULA TOSSAVAINEN
Päiväys 21.4.2016	Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys Eine Pitkänen KESKUS TOSKOLA A
Päiväys 28.4.2016	Opinnäytetyön ohjaajan allekirjoitus ja nimenselvennys Ritva Mertanen, RITVA MERTANEN

Kyselylomakkeen jaottelu tutkimuskysymyksittäin

Onko ensiapupäivystäjillä tarvittavat koulutukset ja ovatko koulutussisällöt vastanneet päivystystehtäviä?

- Mitä Suomen Punaisen Ristin järjestämiä koulutuksia ja kursseja olet käynyt?
- Oletko osallistunut muihin ensiapuryhmätoimintaa tukeviin koulutuksiin, mihin?
- Oletko allekirjoittanut Suomen Punaisen Ristin salassapitosopimuksen?
- Onko sinulla voimassa oleva peruselvytys +defibrillaatori (PPE-D) -kortti?
- Onko sinulla voimassa oleva ensivastetodistus?
- Koetko lääkkeet ensiapupäivystyksessä -koulutuksen tarpeelliseksi?
- Onko sinulta aikaisemmissa päivystystilanteissa pyydetty lääkkeitä?
- Aiempi kokemukseni ja osaamiseni on otettu huomioon ensiaputehtävissäni ja koulutuksissa? (Tehtäviin sijoittaminen, vastuu tms.)
- Onko päivystysensiapukurssi vastannut päivystystehtäviä?
- Oletko tutustunut päivystäjän laatuohjeeseen?
- Osaatko mielestäsi kaikki tarvittavat ensiaputoimet?
- Mitä taitoja haluaisit vielä harjoitella ensiaputoimintaan liittyen?

Kuinka ensiapupäivystäjät ylläpitävät ensiaputaitojaan?

- Onko ryhmäiltojen teemoja riittävästi?
- Kaipaisitko ryhmäiltoihin lisää sisältöä, mitä haluaisit lisätä ensiapuryhmäiltojen teemoihin?
- Kuinka monessa ryhmäillassa olet ollut viimeisen vuoden aikana?
- Missä tehtävässä toimit ensiapuryhmässä?
- Jos olet tarvinnut apua, keneltä olet sitä hakenut?

Mitä ensiapua päivystystilanteissa annetaan, ja kuinka päivystyspiste on toteutunut?

- Kuinka kauan olet toiminut ensiapupäivystystehtävissä?
- Kuinka monessa päivystystapahtumassa olet ollut mukana viimeisen vuoden aikana?
- Ennen päivystystehtävien alkua (vastausvaihtoehdot)
- Päivystyspiste oli mielestäsi hyvin suunniteltu (1-5)
- Päivystyspisteellä oli kaikki tarvittavat hoitovälineet (1-5)
- Jos mielestäsi päivystyspisteeltä puuttui jotain, mitä se oli?
- Toteutuiko päivystyspisteellä aseptinen työskentely?
- Jos aseptinen työskentely ei toteutunut, kertoisitko lyhyesti miksi?
- Päivystyksissä annoin ensiapua (vastausvaihtoehdot)

Kyselylomakkeen jaottelu tutkimuskysymyksittäin

- Tuliko päivystyksissä muita kuin edellä mainittuja ensiapua vaativia tilanteita vastaan, mitä ne olivat?
- Onko päivystystilanteissa tullut vastaan ensiapupäivystäjän turvallisuutta tai terveyttä uhkaavia tilanteita?
- Onko sinulle tullut vastaan muita kuin edellä mainittuja vaaratilanteita vastaan?
- Oletko saanut apua, tukea tai opastusta ensiapupäivystystehtäviin liittyen?
- Onko sinulla ollut mahdollisuus purkaa ensiapupäivystykseen liittyviä kokemuksia luottamuksellisesti ensiapuryhmän/ryhmänvetäjän tai Punaisen Ristin työntekijöiden kanssa?
- Mitkä asiat innostavat sinua toimimaan ensiapupäivystystehtävissä?

Lisäksi kysymyslomakkeessa kysyttiin

Perustiedot.

- Sukupuoli?
- Ikäsi?
- Minkä alueen ensiapuryhmään kuulut?

Kyselyn palaute

Kysely:

- Käsitteli tarpeellisia asioita
- Saa hyvän kuvan ensiapupäivystäjien toiminnasta
- Auttaa edistämään päivystystoimintaa
- Kyselyyn vastaaminen oli miellyttävää

Ensiapuryhmän kyselylomake

Ensiapuryhmän ja ensiapupäivystäjien kysely

Olen sairaanhoitajaopiskelija Karelia Ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyönäni tutkimuksen Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirille ensiapupäivystäjien kokemuksista päivystystilanteista ja siitä, kuinka koulutukset tukevat päivystystä. Vastajat pysyvät nimettöminä ja opinnäytetyöhön käytän vain kyselyn tuloksia.

Kysymykset ovat "rastiruutuun" ja mielipidekysymyksiä. Kysymyksiin vastaaminen vie aikaa noin kymmenen minuuttia.

Alkuun muutama kysymys perustiedoistasi

Sukupuoli

- nainen
- mies

Ikäsi

- 16-17 vuotias harjoittelija
- 18- 25
- 25-30
- 30-35
- 35-40
- 40-45
- 45-50
- 50-55
- 55-60
- 60-65
- yli 65 -vuotias

Onko sinulla aikaisempaa työ- tai koulutustaustaa ensiaputoimintaan liittyen, esim. lähihoitaja-, terveydenhoitaja- tai sairaanhoitajakoulutus?

- kyllä
- ei

Minkä alueen ensiapuryhmään kuulut?

- Pohjois -Karjala
- Pohjois- Savo

Ensiapuryhmän kyselylomake

Kyselyssä on neljä osaa, seuraavaan osioon pääset siirtymällä painikkeella SEURAAVA/ NEXT, voit palata edellisiin osioihin myös muuttamaan tai lisäämään vastauksia TAKAISIN/ BACK -painikkeella.

Ensiapupäivystäjien koulutus ja ensiaputaitojen ylläpitäminen.

Tässä osiossa kysyn ensiapupäivystäjän koulutuksista ja kuinka ensiapupäivystäjät pitävät yllä ensiaputaitojaan.

Mitä Suomen Punaisen Ristin järjestämiä koulutuksia ja kursseja olet käynyt? (valitse sopivimmat)

- Alkusammutus koulutus
- Defibrillaattorikoulutus
- Ensiapukurssi EA1
- Ensiapukurssi EA2
- Ensiapukurssi EA3
- Ensiapupäivystäjän peruskurssi
- Ensivastekurssi
- Henkisen tuen peruskurssi
- Henkisen tuen jatkokurssi
- Humanitaarisen oikeuden peruskurssi
- Lastensuojelu koulutus
- Lääkkeet ensiapupäivystyksessä koulutus
- Rinnepäivystyskurssi
- Ryhmänjohtajakurssi
- Promo koulutus
- Päihdekoulutus
- RedNet koulutus
- Vapepan peruskurssi
- Vapepan etsintäkoulutus/ kurssi
- Varhaisen puuttumisen koulutus/ kurssi
- Ystävätoiminnan kurssi
- Yhteisen lipun alla

Oletko osallistunut muihin ensiapuryhmätoimintaa tukeviin koulutuksiin, mihin?

Oletko allekirjoittanut Suomen Punaisen Ristin -salassapitosopimuksen?

- kyllä
- ei

Onko sinulla voimassa oleva peruselvytys (PPE-D) -kortti?

- kyllä
- ei

Onko sinulla voimassa oleva ensivastetodistus?

- kyllä
- ei

Ensiapuryhmän kyselylomake

Koetko lääkkeet ensiapupäivystyksessä -koulutuksen tarpeelliseksi?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

Onko sinulta aikaisemmissa päivystystilanteissa pyydetty lääkkeitä?

- useasti
- joskus
- ei koskaan

Aiempi kokemukseni ja osaamiseni on otettu huomioon ensiaputehtävissäni ja koulutuksissa? (Tehtäviin sijoittaminen, vastuu tms.)

Täysin erimieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

Onko päivystysensiapukurssi vastannut päivystystehtäviä?

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin sa- maa mieltä
teoria vastaa tehtäviä	☐	☐	☐	☐	☐
teoriassa tuli esille kaikki tarvittava	☐	☐	☐	☐	☐
käytännön harjoitukset oli- vat kattavat	☐	☐	☐	☐	☐
kurssi oli tar- peellinen	☐	☐	☐	☐	☐
kurssi oli moni- puolinen	☐	☐	☐	☐	☐
kurssilla esitet- tiin hyvin viran- omaisyhteistyö	☐	☐	☐	☐	☐
tunsitko kurssin jälkeen olevasi valmis päivys- tystehtäviin	☐	☐	☐	☐	☐

Oletko tutustunut päivystäjän laatuohjeeseen?

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

Ensiapuryhmän kyselylomake

Osaatko mielestäsi kaikki tarvittavat ensiaputoimet?

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

Mitä taitoja haluaisit vielä harjoitella ensiaputoimintaan liittyen?

Onko ryhmäiltojen teemoja riittävästi?

	liian paljon	voisi olla vähemmän	sopivasti	voisi olla enemmän	liian vähän
elvytys	☐	☐	☐	☐	☐
defibrillaattorin käyttö	☐	☐	☐	☐	☐
haavojen sidonnat	☐	☐	☐	☐	☐
nyrjähdykset	☐	☐	☐	☐	☐
murtumat	☐	☐	☐	☐	☐
palovammat	☐	☐	☐	☐	☐
sammutusharjoitukset	☐	☐	☐	☐	☐
etsintäharjoitukset	☐	☐	☐	☐	☐
radiopuhelimen käyttö	☐	☐	☐	☐	☐
kirjaaminen	☐	☐	☐	☐	☐
yleiset asiat, kuten SPR:n päivitetty ohjeet	☐	☐	☐	☐	☐
Nälkäpäiväkeräys	☐	☐	☐	☐	☐
Punaisen Ristin viikko	☐	☐	☐	☐	☐
muu yhteinen toiminta	☐	☐	☐	☐	☐

Kaipaisitko ryhmäiltoihin lisää sisältöä, mitä haluaisit lisätä ensiapuryhmäiltojen teemoihin?

Ensiapuryhmän kyselylomake

Kuinka monessa ryhmäillassa olet ollut viimeisen vuoden aikana?

- en yhdessäkään
- 1-2
- 3-4
- 5-6
- 7-8
- 9-10
- 11 tai enemmän

Missä tehtävässä toimit ensiapuryhmässä?

Jos olet tarvinnut apua, keneltä olet sitä hakenut?

	en ole pyytänyt apua	olen pyytänyt vähäisessä määrin	olen pyytänyt apua jonkin verran	olen saanut apua paljon
muilta va- paaehtoisilta	☐	☐	☐	☐
omalta en- siapuryh- mältä	☐	☐	☐	☐
ensiapuryh- män ohjaa- jalta	☐	☐	☐	☐
terveyden- huollonsuun- nittelijalta	☐	☐	☐	☐
viranomai- silta	☐	☐	☐	☐

Jos olet hakenut apua muualta, mistä sitä olet hakenut?

Ensiapuryhmän kyselylomake

Mieti hetki viimeisen vuoden ajalta ensiapupäivystystilanteita ja päivystyspisteitä.

Kuinka kauan olet toiminut ensiapupäivystystehtävissä?

- 0kk - alle vuoden
- 1 - 3 vuotta
- 4 - 6 vuotta
- 7-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- 16-20 vuotta
- yli 20 vuotta

Kuinka monessa päivystystapahtumassa olet ollut mukana viimeisen vuoden aikana?

- En yhdessäkään
- 1-3
- 4-6
- 7-10
- 11-15
- 16 tai enemmän

Ennen päivystystehtävien alkua

	kyllä	ei	en tiedä
tutustuitko turvallisuussuunnitelmaan?	☐	☐	☐
tutustuitko ensiapusuunnitelmaan?	☐	☐	☐
tiesitkö kuka oli päivystysvastaava?	☐	☐	☐
tiesitkö keneen ottaa yhteyttä tarvittaessa?	☐	☐	☐

Päivystyspiste oli mielestäsi hyvin suunniteltu

täysin erimieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

Päivystyspisteellä oli kaikki tarvittavat hoitovälineet

täysin erimieltä 1 2 3 4 5 täysin samaa mieltä

Jos mielestäsi päivystyspisteeltä puuttui jotain, mitä se oli?

Ensiapuryhmän kyselylomake

Toteutuiko päivystyspisteellä aseptinen työskentely?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

Jos aseptinen työskentely ei toteutunut, kertoisitko lyhyesti miksi?

Päivestyksissä annoin ensiapua

	en yhtään	muutamana ker-	useasti
elvytys	☐	☐	☐
tajuton henkilö	☐	☐	☐
palovamma	☐	☐	☐
pieni haava/ verenvuoto	☐	☐	☐
suuri haava/ verenvuoto	☐	☐	☐
nenäverenvuoto	☐	☐	☐
vierasesine kehossa	☐	☐	☐
vierasesine hengitysteissä	☐	☐	☐
murtuma	☐	☐	☐
raajan nyrjähdys/sijoiltaan meno	☐	☐	☐
lihaskouristus/kramppi/revähdyks	☐	☐	☐
käärmeenpurema	☐	☐	☐
hyönteisten pistot tai puremat	☐	☐	☐
eläinten puremat	☐	☐	☐
rakot	☐	☐	☐
kuume	☐	☐	☐
päänsärky	☐	☐	☐

Ensiapuryhmän kyselylomake

	en yhtään	muutamaman ran	ker- useasti
lämpöuupumus	☐	☐	☐
nestehukka	☐	☐	☐
paleltumat	☐	☐	☐
hypotermia	☐	☐	☐
irronnut ham- mas/ sormi	☐	☐	☐
kouristuskoh- taus (epilepti- nen)	☐	☐	☐
sydänkohtaus	☐	☐	☐
aivoverenkierto- häiriö/ aivohal- vaus	☐	☐	☐
alhainen veren- sokeri	☐	☐	☐

Tuliko päivystyksissä muita kuin edellä mainittuja ensiapua vaativia tilanteita vastaan, mitä ne olivat?

Onko päivystystilanteissa tullut vastaan ensiapupäivystäjän turvallisuutta tai terveyttä uhkaavia tilanteita? (valitse sopivimmat)

- päihtynyt henkilö/henkilöt
- aggressiivinen käytös
- sekava henkilö
- ympäristön tuoma uhka (esim. liukkaus, vesisade jne.)
- pistotapaturma
- ympäristön epäsiisteys

Onko sinulle tullut vastaan muita kuin edellä mainittuja vaaratilanteita vastaan?

Oletko saanut apua, tukea tai opastusta ensiapupäivystystehtäviin liittyen?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

Ensiapuryhmän kyselylomake

Onko sinulla ollut mahdollisuus purkaa ensiapupäivystyksiin liittyviä kokemuksia luottamuksellisesti ensiapuryhmän/ryhmänvetäjän tai Punaisen Ristin työntekijöiden kanssa?

- kyllä
- Ei

Mitkä asiat innostavat sinua toimimaan ensiapupäivystystehtävissä?

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Koen toimintani tärkeänä tai tarpeellisena	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedän kenen puoleen kääntyä, jos tulee ongelmia	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut koulutusta	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut uusia tehtäviä	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut kiitosta toiminnastani	☐	☐	☐	☐	☐
Saan osallistua piirikohtaisiin ja valtakunnallisiin tapahtumiin	☐	☐	☐	☐	☐
Pääsen osallistumaan kilpailuihin	☐	☐	☐	☐	☐
Saan toimia ensiapupäivystäjänä erilaisissa tapahtumissa	☐	☐	☐	☐	☐

Mikä on mielestäsi parasta ensiapuryhmätoiminnassa?

Ensiapuryhmän kyselylomake

Kerro mitä mieltä olit kyselyyn vastaamisesta

	täysin eri- mieltä	eriosittain erimieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin sa- maa mieltä
käsitteli tarpeellisia asioita	☐	☐	☐	☐	☐
saa hyvän kuvan ensiapupäivystäjien toiminnasta	☐	☐	☐	☐	☐
auttaa edistämään päivystystoimintaa	☐	☐	☐	☐	☐
kyselyyn vastaaminen oli miellyttävää	☐	☐	☐	☐	☐

Haluatko osallistua arvontaan? Voit voittaa kaksi kappaletta elokuvalippuja Savon Kinot elokuvateattereihin. 40.

Täytä alle yhteystietosi. Elokuvaliput lähetän voittajalle postilla.

Kun olet vastannut kaikkiin neljään osioon lähetä vastauksesi LATAA/ SUBMIT -painikkeella. Voit poistua kyselystä sulkemalla sivun yläreunan rastista.

KIITOKSIA PALJON KYSELYYN VASTAAMISESTA! :)

Paula Tossavainen, sairaanhoitajaopiskelija.

Palvelun tarjoaa

Punaisen Ristin periaatteet

Punaisen Ristin seitsemän periaatetta ovat:

1. Inhimillisuus

Inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen kaikin tavoin on Punaisen Ristin tärkein tehtävä ja toiminnan päämäärä. Sen tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Se edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

2. Tasapuolisuus

Punainen Risti pyrkii lievittämään ihmisten kärsimyksiä pelkästään avun tarpeen, ei kansallisuuden, uskonnon, rodun, poliittisten mielipiteiden tai yhteiskunnallisen aseman perusteella. Se antaa etusijan niille, jotka ovat suurimmassa hädässä.

3. Puolueettomuus

Voidakseen nauttia kaikkien osapuolten luottamusta ja auttaa kaikkia uhreja Punainen Risti pidättäytyy kannanotoista vihollisuuksien yhteydessä eikä milloinkaan sekaannu poliittisiin, aatteellisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin.

4. Riippumattomuus

Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimivat humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsemääräämiskeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti.

5. Vapaaehtoisuus

Punainen Risti on vapaaehtoisjärjestö, jonka toiminta on kaikin tavoin pyyteetöntä.

6. Yleismaailmallisuus

Kansainvälinen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on yleismaailmallinen. Sen kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia ja niillä on yhtäläiset velvollisuudet auttaa toinen toisiaan.

7. Ykseys

Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, joka on avoin kaikille maan kansalaisille ja ulottaa toimintansa koko maan alueelle.

(Suomen Punainen Risti 2016b.)

Ensiapupäivystyspalvelu/Riskikartoitus

Tilaisuuden nimi:	Aika ja paikka:		
Tilaisuuden laatu:			
RISKITEKIJÄ	VAIKUTUS TAPATURMA/SAIRAUSTA-PAUSRISKIIN		
	Ei vaikutusta	Lisää riskiä vähän	Lisää riskiä tuntuvasti
Tapahtuman kesto (aika) Pvm: Klo:			
Alueen laajuus:			
Maasto:			
Sisätilojen soveltuvuus tapahtumaan (rakenteet, portaat jne.):			
Osallistujien määrä:			
Ikärakenne:			
Erikoisryhmät/Tilaisuuden laatu:			
Järjestyksen pito/puutteet (ketkä):			
Viestiyhteys:			
Kulkuyhteydet/hoitoviive:			
Oheistapahtumat:			
Vuorokauden aika/valoisuus päivä: ilta: yö:			
Säätila odotettavissa oleva: pahin mahdollinen:			
Päivystyspaikka sisätila, huone: telta: muu:			
Muita riskejä:			
YHTEENVETO			

pvm/datum

1. Yleistä

Punainen Risti järjestää ensiapupäivystyksen XXX tapahtumaan 20XX. Koko tapahtuman järjestäjä on XX. Tapahtumaan odotetaan XXX ihmisen kävijämäärää koko tapahtuman aikana.

1.1 Eri organisaatioiden vastuut

Suomen Punainen Ristin XXX osasto vastaa ensiapupalveluista X-tapahtumassa paikassa X XX.X.201X kello XX-XX. Ensiapu tukeutuu alueen viranomaisten ensihoito-organisaatioon ensihoidon osalta ja varautuu mahdollisen poikkeuksellisen tilanteen osalta avustamaan viranomaisia.

Tapahtumasta on tehty yleisötilaisuuden turvallisuus- ja pelastussuunnitelma (Liite 1).

2. Yleisöensiavun organisaatio

Ensiavun alue on XX ja sen välitön ympäristö. Ensiapupäivystyksen johto sijaitsee päivystystilassa, jona toimii päivystyspalveluauto/teltta/X. Se sijaitsee X. Ensiapupäivystyksen johdolla on mahdollisuus tarvittaessa liikutella ensiapujoukkoja etupainotteisesti tilaisuuden tarpeiden ja yleisön liikkumisen mukaan. Yleisön ensiapupiste on toiminnassa päivä X kello XX-XX (tai kunnes yleisö on poistunut paikalta).

Tapahtumasta on tehty erillinen ensiapupäivystykseen liittyvä riskiarviointi (Liite 2.).

2.1 Viestiliikenne

Ensiapujohdolla on VIRVE -yhteys /VHF -yhteys koko SPR:n ensiapuorganisaatioon VHF 68 MHz taajuudella. Johdolla on viestiyhteys VHF -radiolla järjestäjien turvaorganisaatioon. Yhteydet viranomaisten ensihoito-organisaatioon ja hätäkeskukseen hoidetaan gsm-puhelimella.

Yhteystiedot:

Ensiapujohdon gsm numero on XXX.

Ensiapujohto käyttää kutsua "Ensiapu" viestiliikenteessä.

pvm/datum

2.2 Kiinteä piste

X paikassa on Punaisen Ristin päivystyspalveluauto, mikä toimii kiinteänä ensiapupisteenä. Ensiapupisteessä on kaksi päivystäjää. Ensiapupiste merkitään SPR tunnuksilla. Alueelle laitetaan opastekylttejä.

2.3 Ensiapupartiot

Tapahtuma-alueella kiertelee yleisön joukossa X päivystysparia klo kello XX-XX. Tavoitteena on lyhentää potilaan tavoittamisviivettä sekä näkyä yleisön joukossa. Näin yleisö tiedostaa avun olevan paikalla ja osaa myös hakeutua palveluiden piiriin.

2.4 Henkilöstö

Ensiapuorganisaation henkilöstö on seuraava:

Johto	Ensiapujohto	1
Ensiapupiste	Päivystäjät	X
	Päivystysparit	X

Yhteensä X ensiapupäivystäjää.

Kaikilla ensiapupäivystäjillä on voimassa oleva EA2 kurssi, sekä vähintään ensiapupäivystyskurssi (16 tuntia) suoritettuna. He hallitsevat alkusammutuksen. Päivystäjät on testattu ja heillä on kuvalliset Suomen Punaisen Ristin myöntämät päivystyskortit.

3. Häät ilmoitus ja sairaankuljetus

Henkeä uhkaavissa hätätilanteissa tulee koko organisaation sekä ensiapuhenkilöstön tehdä hättilmoitus suoraan hätänumeroon 112. Tämän jälkeen tulee ensiapujohdolle ilmoittaa tilanteesta. Ensiapujohto lähettää paikalle partion varusteineen sekä varmentaa, että turvahenkilöstö

huolehtii ensihoitoyksikön ohjauksen kohteeseen ja avustaa tarvittaessa ensiapua.

Jos turvahenkilöstö havaitsee onnettomuustilanteen, ilmoittavat he tilanteesta ensiapujohdolle ja opastavat ensihoitoyksikön kohteeseen, sekä auttavat ensiapuhenkilöstöä tarpeen mukaan.

Hättilmoituksen sisältö

- Mitä on tapahtunut?
- Potilaan hereillä olo.
- Onko hengitys normaalia?
- Mitä potilas valittaa?
- Sijainti ja opastus.

Hättilmoituksen yhteydessä ilmoitetaan tuloreitti potilaan luokse.

pvm/datum

4. Potilasohjaus

X paikkakunnalla ihmiset voivat hakeutua oman alueen terveyskeskuksen päivystykseen tai perusterveydenhuollon yhteispäivystyspisteeseen kotikunnasta ja asuinpaikasta riippumatta. Näistä paikoista sekä yksityisistä lääkäriasemista annetaan tiedot asiakkaalle.

5. Dokumentointi

Potilaskirjauksessa noudatetaan normaalia käytäntöä eli jokainen käyntikerta kirjataan toimenpidekirjaan. Jokaisesta seurannassa olevasta tai eteenpäin menevästä asiakkaasta täytetään saatelomake. Potilaan mukaan/ potilaalle annetaan saatteesta ensimmäinen sivu. Johdossa pidetään viesti/tapahtumakirjanpitoa.

6. Erityistilanteet

6.1 Monipotilastilanne

Jos päivystäjä näkee tilanteen kehittymisen, suorittaa hän ensin hätäilmoituksen 112:een. Hätäilmoituksessa tulisi tilanne kuvata niin, että sen kokonaislaajuus selviää mahdollisimman hyvin. Tämän jälkeen päivystäjä ilmoittaa tilanteen ensiapujohdolle, joka ottaa välittömästi yhteyttä turvapäällikköön. Turvapäällikön kanssa sovitaan toimintamalli. Ensiapuorganisaatio aloittaa potilaiden luokittelun. Viranomaisten tultua paikalle he ottavat johtovastuun ja ensiapuorganisaatio avustaa tarvittavissa toimenpiteissä.

6.2 Henkisen tuen tarve

Kaikki ensiapupäivystäjät ovat saaneet myös koulutusta henkisen tuen antamiseen, joten toiminta pystytään aloittamaan jo paikan päällä. Asiakas ohjataan ottamaan yhteyttä oman paikkakuntansa terveyskeskuspäivystykseen, omaan työterveyshuoltoon tai kriisipäivystykseen, jos sellainen alueelta löytyy. Erityistilanteissa voidaan viranomaisten päätöksellä tarvittaessa käyttää myös mm. SPR:n ensihuoltoryhmän ja / tai SPR:n psykologirenkään palveluja.

Paikkakunta X X.X.201X

X henkilö

Tutkimuslupa

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS

Haen/haemme lupaa suorittaa opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus

Opinnäytetyön aihe: Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin ensiapupäivystäjien toiminta ja päivystäjien ensiaputaitojen ylläpitäminen

Tutkimuksen toteutuspaikka/-yksikkö:

Punaisen Ristin Savo-Karjalan piiri

Tutkimuksen:

- a) kohde/kohdejoukko: Ensiapuryhmien jäsenet/ ensiapupäivystäjät
 b) aineiston keruumenetelmä: Internet kysely
 c) aineiston keruun ajankohta: Kysely julkaistaan Punaisen Ristin viikolla 9.5- 15.5.2016. Kysely avoinna elokuun 2016 loppuun saakka.

Opinnäytetyön tekijä/t:

Paula Tossavainen *Paula To*

Opinnäytetyön ohjaaja/t:

Outi Miettinen

Työelämäohjaaja:

Eine Pitkänen *Eine Pitkänen*

21 / 4 20 16

Kaisu Haataja

KAISU HAATAJA

TOIMINNANJOHTAJA

LIITTEET: - tutkimussuunnitelma
- toimeksiantosopimus

Kummialueet

Saatekirje

Hei kaikki Savo-Karjalan piirin ensiapuryhmien johtajat.

Toivoisin teidän lähettävän alla olevan saatekirjeen koskien ensiapuryhmien kyselyä eteenpäin omille ryhmäläisillenne. Halutessanne voitte antaa ryhmällemme mahdollisuuden täyttää kysely ryhmäillassa tai voitte julkaista se sosiaalisen median suljetuilla sivuilla, jossa ainoastaan ryhmällemme on mahdollisuus avata linkki. Kyselyn voi täyttää myös matkapuhelimella tai taulutietokoneella.

Hei kaikki Savo-Karjalan piirin ensiapuryhmäläiset ja ensiapupäivystäjät.

Olen kolmannen vuoden sairaanhoitajaopiskelija, Karelia ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyöni Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirille liittyen ensiapuryhmien ja ensiapupäivystäjien toimintaan. Olen itsekin ensiapuryhmäläinen ja toimin mahdollisuuksieni mukaan ensiapupäivystystehtävissä.

Opinnäytetyöni otsikko on Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin ensiapupäivystäjien ja ensiapuryhmien toiminta.

Työn tarkoitus on saada käsitys, siitä kuinka ryhmät ja päivystykset toimivat piirin alueella. Onko ensiapupäivystäjillä tarvittavat koulutukset toimiakseen kokonaisvaltaisesti, esimerkiksi vakavan onnettomuuden tai kriisitilanteen sattuessa? Ovatko koulutussisällöt vastanneet päivystystehtäviä ja kuinka ensiapupäivystäjät ylläpitävät ensiaputaitojaan?

Kyselyn avulla Savo-Karjalan piiri saa tärkeää tietoa, kuinka ensiapuryhmä kokee koulutukset ja ryhmäiltojen sisällöt, sekä ovatko ne teidän mielestänne vastanneet päivystystehtäviä. Voit kyselyyn vastaamalla itse mielipiteelläsi vaikuttaa esimerkiksi ensiapuryhmien harjoitusten sisältöön ja lisätä tietoutta toiminnastanne. Teidän ei tarvitse välttämättä olla ensiapupäivystäjä, ensiapuryhmäläinen voi myös vastata kyselyyn, silloin voitte jättää vastaamatta päivystyksiä koskeviin kysymyksiin.

Toivoisin teidän avaavan alla olevan linkin ja vastaavan kyselyyn. Kysely tehdään sähköisesti google Drive- palvelun kautta. Tämä ei vaadi kirjautumista. Ainoastaan teidän tarvitsee avata linkki ja vastata kyselyyn. Kyselyn voi tehdä myös matkapuhelimella tai taulutietokoneella. Kysymykset ovat "rastiruutuun" ja mielipidekysymyksiä. Avoimiin kysymyksiin voitte vastata, jos haluatte täydentää vastaustanne.

Kysely on luottamuksellinen ja vastaajat pysyvät nimettöminä. Kysely on avoinna 14.8.2016 saakka. Käyn kolmen viikon välein tarkistamassa vastauksien määrän.

Halutessasi voit osallistua arvontaan, jossa voi voittaa kaksi kappaletta Savo-Kinon elokuvalippua.

Kyselyssä on vielä tarkemmat ohjeet kyselyyn vastaamisesta. Vastaaminen on helppoa ja nopeaa, aikaa kyselyn tekemiseen menee noin kymmenen minuuttia.

Linkki : https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdKMhCPdje-vvqIhcfPBfr3CY0Iotn3P_C9CW5VzyV7xLS5pg/viewform

Voitte ottaa minuun yhteyttä sähköpostitse, jos teille tulee kysymyksiä liittyen kyselyyn tai opinnäytetyöhöni.

Ystävällisin terveisin:

Paula Tossavainen

1300171 STHNK14B

Karelia AMK opiskelija

Paula.H.Tossavainen@edu.karelia.fi